

Земля мертвих
Жан-Крістоф Гранже

Знайдено труп молоді стриптизерки. Тіло зв'язане мотузкою за давнім японським мистецтвом – шибарі. А моторозна гримаса болю на її обличчі нагадує найжахливіші полотна Франсіско Гойї. До речі, ці картини позичив музею Альфонсо Перес, мадридський мільярдер... До справи береться один з найкращих місцевих детективів – Стефан Корсо. Він гадав, що вистежує звичайного серійного вбивцю, аж поки не здогадався, що в такий витончений спосіб хтось викликає його на дуель. Той, хто дуже схожий на самого детектива, чоловік, що так само страждає від спогадів та знаходить утіху в реалізації своїх потаємних бажань. Нитка розслідування затягне детектива у світ, де людські страждання продають для задоволення. Чи не про це мріяв і сам Корсо?..

Жан-Крістоф Гранже

Земля мертвих

Жодну з частин даного видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва

© Editions Albin Michel, Paris, 2018

© DepositPhotos.com / Wisky, обкладинка, 2019

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2019

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2019

* * *

Частина перша

«Сквонк»[1 - Сквонк - міфічна тварина-чудовисько, що нібито мешкає в цугових лісах Пенсильванії.] аж ніяк не міг йому подобатися. Стриптиз-клуб, начебто й популярний, тулився на третьому підвальному поверсі облущеної кам'яниці в X окрузі. Сходи, стіни, підлога, стеля - все пофарбовано начорно. Щойно Стефан Корсо, керівник 1-ї групи Бригади карного розшуку, поринув у глиб льоху, як його тіло прошило глухе дзижчання - відразу пригадалося метро... Аж ні: лише такий собі звуковий ефект у дусі Девіда Лінча, аби остаточно пригнітити гостя.

Далі доводилося йти коридором, стіни якого прикрашали знімки кінозірок 50-х років під тонкою світлодіодною панеллю, а насамкінець відвідувач потрапляв у бар. Позаду шинквасу, замість звичної низки пляшок, висіли чорно-білі зображення занедбаних промислових зон і полишених готелів. No comment.

Корсо почимчикував до решти глядачів і повернув праворуч, де перед його очима відкрився зал з червоними кріслами, який полого спускався донизу. Він умостився в куточку - справжній підглядач серед таких самих збоченців - і почав чекати, доки вимкнуть світло. Прийшов сюди, аби обстежити місце, і сповна отримав те, чого хотів.

Якщо вірити програмі (чорний пластиковий аркуш із білими літерами, схожий на рентгенограму), уже минуло майже дві третини вистави, а Корсо вкотре намагався збагнути, як саме через чийсь дивакуватий снобізм цей старосвітський мотлох (тепер такі спектаклі називали на американський лад - «нюу бурлеск») зумів знову стати модним.

Він стійко витримав виступи Міс Вельвет, укриту татуажем чорнявку, підсрижену під Луїзу Брукс, Кенді Мун і її танок семи покривал, Джипсі Ля Роз, яка вміла в позі півмостика зняти з себе туфлі. Тепер на сцену мали вийти Мамзель Нітуш і Лова Долл... Корсо ніколи не спокушали такі дієства, крім того, самі дами аніскільки не вабили принадами: повняві, густо намальовані кривляки - повна протилежність тому, що йому подобалося.

А тоді він мимоволі згадав про Емілію та перші висновки у позові про розірвання шлюбу, які вдень йому надіслала адвокат. Власне, це й було справжньою причиною поганого настрою поліціанта. Юридично висновки означали не завершення процесу, а навпаки - початок бойових дій. Емілія надиктувала цілу навалу образ і брехні, тож слід було відповідати з неменшою в'ідливістю.

Об'єктом боротьби став їхній син, Таде, - хлопчику незабаром мало виповнитися десять років, і Корсо намагався отримати головну опіку над дитиною. І навіть не йшлося так про нагляд за хлопчиком - Корсо поставив собі за мету віддалити сина від матері, яку вважав уособленням зла: висока чиновниця, болгарка за походженням, полюбляла жорсткі садо-мазохічні практики. Доки Корсо снував свої думки, йому до горла линував струмінь ідкої

рідини, і він подумав, що врешті-решт заробить собі виразку, рак печінки або ж, чом би й ні, вчинить умисне вбивство.

З'явилася Мамзель Нітуш. Корсо зосередився. Білявка мала молочно-білу шкіру й стегна, як у мамонта. На ній лишилося тільки боа з пір'я, дві сріблясті зірочки приховували соски, чорні стринги ледь не лускалися на міцному тілі. Раптом артистка нахилилася й почала шпортатися в сідниці. Нарешті, дзявкуючи, наче песик, вона витягла звідти новорічну гірлянду. Корсо не вірив своїм очам. Танцюристка закрутилася навколо самої себе, мов величезна дзига, втримуючи рівновагу на 12-сантиметрових підборах, а в повітрі пурхала її шовкова стрічка під гучні оплески глядачів.

Тоді він постановив, нарешті, обмізкувати, що підштовхнуло його прийти о двадцять третій годині в цей сумнівний заклад. Дванадцять днів тому, в п'ятницю 17 червня 2016 року, поблизу сміттєзвалища на вулиці Тополевої Потерни, неподалік від Італійської площі, знайшли труп 32-річної артистки стрип-клубу «Сквонк» на ім'я Софі Серейс, або Ніна Віс. Молоду жінку роздягнули і зв'язали її власною білизною, а також жакливо понівечили: убивця зобразив на її обличчі застиглу посмішку, для чого він підрізав жертві кутики губ до самих вух та запхав каміння всередину горла, широко роззявивши їй рота.

Розслідування справи довірили коменданту Патріку Борнеку, керівникові 3-ї групи Бригади карного розшуку. Поліціант знав, як належить чинити в таких випадках, тож удався до звичних заходів: на місці злочину зробили потрібні знімки, взяли зразки на аналіз, обійшли сусідські будинки, передивилися записи камер відеоспостереження, опитали близьких і знайомих, знайшли свідків тощо.

Цікавилися переважно клієнтами «Сквонка». Борнек сподівався натрапити на купу сексуальних збоченців і варіятів напідпитку. І дістав собі носа: клієнтами закладу виявилися молоді модники, накокаїнені фінансисти, схильні до самоіронії інтелектуали-аматори, які вважали, що відвідувати старомодні спектаклі – це дуже шикарно. Зрештою, пошук серед гвалтівників та інших зловмисників, що недавно опинилися на свободі або перебували під прицілом у БПТЛ[2 – Бригада протидії торгівлі людьми.], теж закінчився нічим. Команда Борнека також намагалася щось рознюхати серед поціновувачів бондажу[3 – Бондаж – еротична практика, коли один з партнерів позбавляє іншого можливості вільно рухатися та фізично домінує над ним.], адже зав'язування спідньою білизною нагадувало забави любителів БДСМ. Намарно.

Усі файли кримінального обліку уважно переглянули, – від ОДПС (Обробки даних щодо попередніх судимостей) до Salvac (Системи аналізу зв'язків між скоєними злочинами), – але насамкінець таки дістали облизня. Вивчили, крім того, декілька скарг, пов'язаних з використанням білизни. Нічого гідного уваги, хіба що хтось хотів би відкрити магазин жіночого спіднього вбрання.

Опитування людей, що мешкали поблизу сміттєзвалища, а також на вулиці Марсо в Іврі-сюр-Сен, за адресою проживання вбитої, теж виявилось даремним. У ніч з 15-го на 16 червня Софі Серейс повернулася додому на таксі Убер о першій годині. Водій висадив її перед будинком, і відтоді її більше не бачили. Наступного дня вона мала вихідний, тож у «Сквонку» ніхто ще не почав хвилюватися. Труп помітили польські робітники, що прийшли на

звалище, аби викинути будівельне сміття. Перед тим ані охоронці, ані камери не відстежили нічого підозрілого.

Склали опис жертви, попорпалися в її минулому. Софі вважала себе артисткою і постійно шукала додаткові робочі години, як будь-який тимчасовий працівник шоу-бізнесу. Обмалювала друзів, жодного хлопця, без сім'ї. Мати народила її анонімно, тож ніхто, навіть копів, не міг установити особи біологічних батьків дівчини, а сама вона піростала на сході Франції, під опікою численних притулків та названих родин. Одержавши СВППП[4 - Свідчення про вищу підготовку технічного працівника.] в галузі управління в Греноблі, вона переїхала до Парижа в 2008 році, щоб присвятити себе справжнім захопленням: танцю та стриптизу.

Небагато вдалося дізнатися також від її роботодавців. «Артистка хореографії» згідно зі статистичним кодом АРЕ Служби зайнятості працівників шоу-бізнесу. В самому «Сквонку» вона танцювала лише три дні на тиждень, а решту часу знаходила собі численні підробітки. Бігала в пошуках ролей по провінційних закладах, виступала приватно на парубоцьких вечірках і давала уроки стриптизу на вечірках прощання з дівуванням. Складалося таке враження, що танець на пілоні – перша й остання річ, про яку згадували молодята перед весіллям...

Борнек, як прихильник певних штампів, висунув припущення, що Софі підзаробляла тим, що спала зі своїми шанувальниками. Він помилявся. Не знайшли ані сліду якогось клієнта. Вона більше полюбляла спорт та духовні вправи: хатха-йогу, медитацію, марафони, гірський велосипед... Але це не заважало їй зустрічати впродовж місяця сотні різних суб'єктів під час спектаклів або на велосипедних доріжках. Усі вони могли виявитися підозрюваними.

Наприкінці тижня Корсо відчув, що йому таки доведеться незабаром розслідувати цю справу. За відсутності результату часто траплялося так, що команду міняли, хай навіть задля того, аби відчувати бодай якесь просування. До того ж медійний тиск і цікавість до злочину значно посилювалися. Тут містилися всі складники доброї старої кримінальної хроніки: порнографія, кров, таємниця...

Словом, Катрін Бомпар, керівниця Бригади карного розшуку, домоглася від прокуратури, аби та продовжила термін розслідування очевидного злочину, – у цей період на копів не тиснув ніхто, навіть суддя, – а потім вона покликала Корсо. Стефан не поспішав. Бомпар швидко збила з нього пиху – довелося підкоритися. Вона була старшою за рангом, до того ж «хрещеною матір'ю за покликом серця», бо свого часу допомогла уникнути в'язниці, а тоді він нічим не відрізнявся б від тих негідників, за якими полював уже близько двадцяти років.

Цього самого ранку йому мали передати повноваження. Корсо зачинився в кабінеті на цілий день, щоб вивчити матеріали, – п'ять грубесних тек, – а тоді під вечір повідомив новину членам своєї групи й роздав план дій, який сам і склав. Наказав їм владнати поточні справи, аби з наступного дня вони були повністю готові. Інструктаж о 9-й ранку.

У залі знову запалили світло. Мамзель Нітуш підхопила гірлянди, Лова Долл теж уже, напевно, пішла собі геть. Він усе пропустив. Лише тепер, коли всі

повставали з місць, у вічі йому впали розвеселені й задоволені міні глядачів. І знову, щоправда не вперше, у ньому спалахнула ненависть до всіх оцих добродіїв.

Пропустивши їх поперед себе, він надібав чорні двері справа від сцени – потрапив за лаштунки. Час навідатися до господаря закладу, П'єра Камінські.

2

Корсо вже давненько його знав: під час роботи в БПТЛ у 2009 році йому довелося заарештувати шельму – він пригадав собі всі його судимості.

П'єр Камінські народився поблизу Шартра в 1966 році та полишив сімейну ферму, коли йому виповнилося 16. Спочатку він був панком із собакою[5 – Панк із собакою – панк або будь-яка людина, що мешкає в бідних кварталах міста й часто має при собі собак. Деколи так у Франції називають молодих маргіналів без постійного місця проживання чи занять.], згодом став жонглером, потім ковтачем вогню, а в 22 роки вирушив до Америки. Там він учав до позабродвейського товариства[6 – Позабродвейське товариство – некомерційні, експериментальні театри поза Театральним кварталом у Нью-Йорку.] (принаймні за його словами), доки повернувся у Францію в 1992 році та заснував нічний клуб «Харизма» недалеко від площі Республіки. Минуло три роки, і його заарештували та засудили за побиття й поранення однієї зі своїх офіціанток. Умовний термін. Банкрутство. Втеча.

Згодом він знову з'явився поблизу каналу Сен-Мартен, де відкрив «Облудника», клуб для любителів оргій. Бізнес процвітав, аж доки його спіймали на сутенерстві й засадили на добрих три роки. Він просидів лише два. У 2001-му бос відродився з попелу й заклав «Шарпея», стриптиз-клуб на вулиці Понт'є, що проіснував вісім років, а згодом був закритий, бо виявилось, що там «торгували людьми». Камінські наразився на ще одне звинувачення, а разом його запідозрили ще й у вбивстві однієї з танцівниць, яку знайшли понівеченою на смітнику за кілька кварталів від закладу. Тоді він вийшов сухим із води (свідки й позивачі пошезали) і знову заліг на дно. Слушно вчинив: Корсо був упевнений у його причетності до злочину й облагодив би справу на свій розсуд. Насамкінець звідник знову вигулькнув у 2013 році, коли відкрив «Сквонк», який мав чималий попит.

Корсо дістався до вбиральні, де дві стіни займали тримачі для костюмів, а на третій висіла низка гримерних дзеркал з підсвіткою в рамах. Тут панував веселий гармидер: на столиках валялися засоби для макіяжу, на долівці, як на полі бою, в безладі лежали валізи на коліщатах, туфлі, бутафорія.

Більшість міс досі вешталися напіводягненими. В куточку stage kitten (те саме, що збиралка м'ячиків на тенісному корті, але тут з підлоги доводилося піднімати бюстгальтери й труси) чіпляла свою здобич на вішаки. Чечіточник – чорна шкіра, рожевий костюм – сидів на ослінчику та пригвинчував залізні набійки собі на туфлі.

– Камінські? – звернувся Корсо до темношкірого.

Хлопчина зміряв копа очима. Його ні здивувала, ні налякала поява ще одного поліціанта: щойно Ніну було вбито, вони зачастили до них щільними рядами.

– У кінці коридору.

Корсо переступив надувний гамбургер завбільшки з пуф, капелюхи з пір'ям, атласні корсети, таїянські намиста... Аж раптом його пройняла ніжність до дівчат, адже ті самі вигадували сценарії, шили вбрання й відшліфовували хореографію. Він пригадав, як у дитинстві переодягався в Індіану Джонса або вдавав із себе Брюса Лі перед дзеркалом спальні у притулку.

Корсо зайшов без стуку. Спершу побачив помічника режисера, який направляв плафон, видершись по драбині під саму стелю. А тоді й уздрів самого Камінські, що з голим тулубом, у спортивних штанях, руки – в боки, уважно пильнував за діями техніка, ніби йшлося про будівництво мосту через річку Квай.

Чіткість ліній худорлявого обличчя підкреслювала армійська стрижка. Мав відповідно збудоване, накачане тіло з міцними, натренованими м'язами. Чи не найвідоміший у столиці продавець порнопродукції нагадував десантника, який щойно втік із зони військового конфлікту.

– Отакої, – сказав він, коротко поглянувши на Корсо, – знову прилетіли.

Корсо помітив, що він стояв босоніж на кокосовому килимі, який, либонь, правив за татамі на підлозі.

– Здається, ти не надто здивований.

– Останнім часом копи занадилися до мене – аж гай шумить.

Корсо спромігся на посмішку.

– Завітав, бо маю кілька питань до тебе.

Без жодного попередження Камінські став у позу дзенкутсу дачі: попереду нога зігнута, позаду – витягнута, кулаки – стиснуті й готові до бою.

– Взяли мене під варту, та все вам замало?

Борнек без вагань затримав Камінські з огляду на його попередні подвиги. І знову схибив. Комісар був змушений відпустити пройдисвіта за кілька годин: у нього виявилось алібі.

Камінські різко обернувся в бік помічника директора й угатив йому маваші гері («круговий удар ступні»), але за кілька міліметрів притримав ногу. Технік, мабуть, уже призвичаївся до таких витівок і навіть не поворушився.

– Ви десять разів сюди приходили, – провадив далі господар закладу. – Опитували моїх танцівниць, викликали працівників, набридали клієнтам. Уже понад тиждень мое ім'я і сам клуб викачують у лайні. Погано це все для бізнесу.

– Не вигадуй. Після того, як Ніну вбили, у тебе аншлаг. Ніщо так не притягує клієнта, як запах крові.

Камінські простяг руки догори, ніби хотів подякувати небесам.

– Нарешті я довідався, чому так відбувається!

– Давай поговоримо серйозно... як справжні чоловіки.

Сутенер вибухнув сміхом.

– Гей, Корсо, про що ти? Ми з тобою до повій разом не бігали. Востаннє, якщо не помиляюся, ми бачилися в 2009 році, коли ти мене запроторив за ґрати.

Корсо навіть не озвався – звичні нікчемні піддражнювання.

– Я б хотів, аби ти мені описав Ніну... як людину, близьку особу. Адже ти її добре знав, чи не так?

Камінські знову став у позицію дзенкутсу дачі.

– Не більше, ніж будь-який бос свою підлеглу.

Корсо пригадав офіціантку з вивихнутою щелепою й танцівницю, яку знайшли без обличчя на вулиці Жана Мермоза.

– Ви не спали разом?

– Ніна ні з ким не спала.

– Чим вона жила?

Камінські крутнувся й поціливі його гері («удар ногою збоку») в коліна ремонтника, що досі порпався з освітлювальною панеллю.

– Понад усе вона полюбляла плентатися голою по пляжах з білим пісочком.

Корсо вже читав у справі: Софі Серейс була натуристкою. Навіть трусів не було, щоб відокремити її особисте життя від життя артистки.

– Наркотики, алкоголь?

– Я погано говорю французькою? Ніна була чистою, як джерельна вода.

– Жодних приватних клієнтів?

Глибоко вдихнувши, сутенер перейшов до пози шіко дачі, обличчям уперед, ноги зігнуті, стопи під кутом 45 градусів, руки на колінах – так стоять борці сумо. У свої п'ятдесят років він був просто в олімпійській формі.

– Корсо, не шукай лайна, де його немає. Ніна була незаплямованою дівчиною з відвертою душею. Сама привітність. Лише її присутність поряд з нами

виправдовувала саму нашу роботу. Три дні тому Ніну поховали. В неї не було навіть родини, а я ніколи не бачив стільки людей на цвинтарі. Прийшли друзі, колеги, шанувальники...

Корсо волів би й сам піти на похорон, щоб з'ясувати стан речей.

– Та ще й справжня профі! – вів далі каратист. – Чи не найкраща у Франції. Сама писала сценарії, вигадувала фігури, вирази, дрібнички... Чорт забирай, я був певним, що вона стане справжньою зіркою. Новою Дітою фон Тіз!

Камінські перебільшував. В інтернеті Корсо побачив лише гарненьку білявку, що мала незвичний типаж акторки німого кіно та виконувала простенькі хореографічні номери.

Нова стійка. Подвійний крок, перехресні кроки. Окурі аші.

– Шикарна дівчина, їй просто не пощастило – зустріла якогось покидька.

– Мабуть, тут, у тебе.

– Не гай часу, Корсо. Ніхто ще не скаржився на мій заклад або людей, що сюди приходять. А збочення шукай серед йолопів закомплексованих. Мораль породжує зло, а не навпаки. Чув про таке?

Довелося проковтнути, й відчуття було таке, ніби його роздягнули. Він завжди намагався всіх заплутати: був суворим, наче справжній янсеніст, але одягався, як будь-який сорокарічний фанат «Нірвани»; шалапут у душі, а став копом; самопроголошений християнин, але майже ніколи не відвідував церкви. Для інтиму завжди вибирав незайманих янгелоподібних дівчат, хай лише для того, аби ще більше їх забруднити. Кого він хотів ввести в оману? Самого себе?

– А твої друзяки? – провадив він. – Ти хіба не спілкуєшся з тими, з ким разом сидів? Із прихильниками жорсткого кохання?

Камінські викинув уперед тильний бік ступні в позі ура маваші гері, а тоді поміняв її на цумасакі гері, витягнув пальці ноги. Корсо колись займався карате і зміг відзначити, що технікою сутенер володів бездоганно. Навіть у помічника режисера вже почали тремтіти коліна.

– Знову помилка, підаре. Той, кого ти шукаєш, ніколи в тюрмі не сидів і не носить на собі плакат із написом «серійний убивця». Це нормальний чувак, чистий, за ним нічого немає.

Корсо погодився. Потреба в насильстві, що душила зловмисника зсередини, коли він перейшов до дій, була тим більшою, що спокійніший вигляд він мав.

– А дівчата ваші як до цього поставилися?

– А ти як гадаєш? Ми навіть створили групу психологічної підтримки.

Корсо ледь не розреготався.

- Але вони знову стали до роботи, - вів далі каратист. - На знак солідарності. Вони вважають, що так зможуть якнайкраще вшанувати пам'ять Ніни.

- Show must go on...

Нарешті ремонтник під'єднав останні дроти й почепив на місце плафон. Після вмикання засвітилися червоним очі скелета, який урочисто сидів у кутку кімнати, - він, либонь, слугував спаринг-партнером самому Камінські.

Годі тут стирчати. Він досхочу намилювався жалюгідним видовищем і лише згаяв час із пришелепкуватим каратистом. Від сутенера відгонило потом і дурущами, тільки не переляком, а ще менше - божевіллям, з яким цілеспрямовано вбивали Ніну Віс. Насправді ж Корсо був упевнений: злочинець не належав до кола «Сквонка». Хай там як, а Борнек його б не прогавив. Вони мали справу із зовнішнім нападником.

Помічник режисера саме спускався з драбини, коли Камінські ввічливо йому вклонився на знак прощання. Технік коротко кивнув, схопив ящик з інструментами й чкурнув.

- Корсо, всі знають, що ти гарний поліціант, - промимрив звідник і витягнув грудку дурі, паперу для самокруток, сигарети. - Краще знайди мені ту наволоч, яка це зробила, а не діставай мене тут до світанку.

- Це для нього ти приберіг свій маваші гері?

Камінські провів язиком по самокрутці та підморгнув:

- А може, я лишив його для тебе...

Корсо колись отримав чорний пояс другого дана, але він тоді був зовсім молодий, і тепер йому здавалося, що це відбулося з кимось іншим, а не з ним самим. Але з Камінські він не протримався б навіть двох хвилин.

- Виклик приймаю, - все одно обізвався він. - Занотуємо собі.

Камінські щойно закрутив цигарку, запалив її та зацідив нового його гері ледь не в обличчя копа. Корсо не встиг побачити його рухи вчасно, лише відчув, як ребро ступні злегка ковзнуло по підборіддю.

Він знову ледве проковтнув, а тоді через силу усміхнувся.

- Дай мені раз затягнутися.

Корсо займав двокімнатне помешкання на вулиці Кассіні в будинку 60-х років. Він домігся, аби вартість оренди знизили через непривабливість краєвиду: з вікон було видно лише глуху стіну лікарні Кошен. Квартира

виявилася не такою й жахливою, а головне – йому подобався квартал, який за бульваром Араго ніби ширшав і вільно простягався до парку Монсурі. Особливо зігрівав душу проспект Рене-Коті, схожий на рамблу[7 – Широка алея, обсаджена деревами, з хідником у центрі. Назва походить від каталанської Ла Рамбли – найвідомішого бульвару в Барселоні.], де росли платани й стояли майстерні артистів.

Поліціант шпурнув куртку й кобуру на диван і підійшов до стійки, що слугувала кухнею. Відчинив холодильник й уздрів там застиглу картину холостяцького життя: зіпсуті продукти, напіввідкриті бляшанки, залишки їжі «на винесення»...

Узяв одне пиво й уместився на розкладному ліжку; разом з письмовим столом це були єдині меблі в помешканні. Після того, як вони з Емілією розійшлися, він улаштував собі тут прихисток і навіть не намагався його якось покращити, хіба що постарався прикрасити кімнату Таде. Зрештою, тимчасовість в усьому йому подобалася: це вкотре нагадувало, що він був парією, вічним вигнанцем.

Народився Корсо на самому дні суспільства, від анонімної матері, як і Ніна Віс. У дитячі роки його постійно переводили з одного притулку до іншого, міняли названі сім'ї, в підлітковому віці він блукав усюди, наче пес, – не ладний де-небудь затриматися, до чогось пристосуватися. Злодій, наркоман, відлюдник – урятувати його від неминучої загибелі вдалося лише Катрін Бомпар, що взяла хлопця під своє крило й допомогла стати копом – єдина річ (крім сина), якою він пишався у житті.

Але попри довгі роки вірної служби, бездоганне особисте досье та повну негнучкість, що всі вважали чесністю, старі закорінені звички деколи давалися взнаки. Він став службовцем, одружився, платив податки – у 2000-ні роки йому вдалося перетворитися на статечного чоловіка, але з чорного кота білого не зробиш. За кілька місяців він розійшовся з дружиною, так і не став своїм серед поліціантів – вічний мандрівник у своєму житті... Циган на пустирі.

Трохи відпив, відчув, як пішло вивертає шлунок. Прожогом залетів у туалет і виригнув усе, що накопичилося за останній час: алкоголь, травку й цилюліт стриптизерок. Корсо мав справжню ваду для будь-якого копа: він ненавидів ночі. Не зносив працювати в цей час, терпіти не міг завсідників нічних закладів. Мрії буржуа, фантазії інтелектуалів здавалися йому джерелом тупості й розпусти, втіленням хтивості лінивого натовпу. Хибним, міфічним усесвітом, де розквітала торгівля тілом, а час марнувався в пиятиках, порожній балаканині та зляганні. Суцільна пиха.

Минала північ, і йому нестерпно кортіло заснути, ноги ломило, нудило так, що аж кишки вивертало. Краще вже бути просто військовим та прокидатися на заклик сурми або ж учителем фізкультури й на вранішній пробіжці ловити перші промені сонця.

Підняв голову від унітаза й відчув полегшення. Освіжив водою обличчя, почистив зуби, всівся за письмовий стіл. Нарешті сонливість відступила. А в комп'ютері на нього чекали два геть різні кошмари: міг вибрати матеріали проведеного Борнеком розслідування (він попросив відсканувати всі

документи) або перші висновки у справі про розлучення. Утім, краще жак роботи, аніж брехня судових розборів.

Узявся за знімки з місця злочину: вбита здавалася дуже блідою в тьмяному світлі дощового дня. Вона якось дивно лежала: руки закручені за спиною, ноги підібгані у положенні зародка, голова неприродно вигнута якомога далі назад. Злочинець зв'язав зап'ястки й щиколотки жертви її ж трусами. Згодом він задушив дівчину бюстгальтером – спочатку Корсо дещо недоречно подумав собі, що білизна марки Princesse tam-tam виявилася на диво міцною для такого навантаження.

На перший погляд здавалося так, ніби покидьок згвалтував жертву, скориставшись тим, що було під рукою, аби знерухомити та вбити її. Насправді ж усе виявилось набагато складнішим. Насамперед жертву не гвалтували: жодної подряпини на статевих органах, навіть сліду сперми не знайшли. Згодом убивця прив'язав ліфчик-зашморг до трусів за спиною жінки – діяв, як справжній професіонал. Схоже було на те, що потім він її покремсав, а тоді вже сама жертва затягнула на собі петлю, звиваючись від болю.

Рани на лиці були потворними: знаряддя вбивства – ніж, сікач, принаймні якесь знаряддя із тонким лезом – пошматувало щоки так, що рот розірвало до самих вух. Згодом він запхав каміння глибоко в горло, аби щелепа залишалася широко роззявленою. Створювалася картина гнітючого, надривного крику, як у творах Едварда Мунка. На довершення жаху: капіляри повік та білків луснули від перенапруження – очі повністю залило кров'ю.

Роздивляючись світлини, Корсо нічого не відчував. Як і більшість копів, з плином часу він утратив здатність обурюватися, коли стикався з людською жорстокістю. Лише зрозумів, що має справу з першорозрядним чудовиськом, дуже прискіпливим у плануванні злочину й ладним геть оскаженіти, коли жорстокість затьмарювала розум.

Корсо гортав протоколи. Борнек погрів чуба: молодець. Навіть гадки не мав, що б він міг тепер іще зробити. Можливо, убивця знав Ніну, а що, як ні? Можливо, вони зустрічалися двадцять років тому, а що, як напередодні загибелі?.. Десять там у часі та просторі їхні шляхи перетнулися, і жодної можливості відстежити, коли саме спалахнув згубний вогник у його очах, промайнула хвиля тінь...

Друга ранку. Сон не брав. Пішов шукати ще одну пляшку пива, а тоді вирішив дати собі раду з тим, що найбільше дошкуляло: натиснув на кнопку мишки, відкрив позовні вимоги, що надіслала йому адвокат, і прокрутив список своїх недоліків, провин та хиб. Тут було геть усе: алкоголізм, домашнє насильство, постійна відсутність, моральне знущання... Емілія не наважилася лише на одну річ, – але він був певним, що в разі чого можна сподіватися навіть на таке, – вона не закидала йому тілесних домагань стосовно сина.

Зліпили все абияк, украй важко було повірити таким свідченням, тож він сподівався, що їм не вдасться спіймати суддів на цей гачок. Ще підступнішим був спосіб, у який Емілія та її адвокatesа намагалися з будь-якої риси його характеру, навіть із його чеснот, виліпити вади. Старанно виконує роботу? Син ніколи не бачить тата. Перевіряє його домашні завдання, пильнує, щоб той учився грати на піаніно? Тиран, надто

вимогливий і владний. Старається присвятити синові вільний час? Ладний на все, аби віддалити його від матері...

Коли рядки на екрані почали зливатися в лінії-блискавки, він закрив документ, ледь стримуючись, аби не жбурнути ноутбук у стіну.

Треба було знайти спосіб угамувати гнів. Йому на думку спало лише одне: зателефонувати Ламберу, коменданту 2-ї групи БПН, тобто Нарковідділу.

– Ламбер? Це Корсо.

– Як справи, старий? – радісно привітався той. – Я думав, що в БКР усі лягають спати о 22-й годині.

– Щось комбінуйте сьогодні вночі?

– Що тобі до нас? Ти що, з поліції?

– Я не жартую.

Пролунав недобрий смішок.

– Невеличкий шмон – щойно перші півні заспівають.

– Буде гаряче?

– Брати Зарауї, братику. Нагоди чекали три роки. Наш інформатор каже, що там є новенький виробничий цех, лабораторія, гідравлічний прес і крута дорожезна швидкісна тачка.

– Скільки там?

– Сто кіло гашишу, стільки ж коноплі й чималий пакунок необробленого коксу.

Корсо навіть присвиснув від захвату. Сподівався на маленьку вилазку, щоб трохи мурашки забігали по спині, аж раптом надібав масштабну операцію.

– Де?

– Пікассо.

Дільниця Пабло Пікассо в Нантері була чи не першою в списку ЗПРЗ (зон із підвищеним рівнем злочинності). Перший рівень загрози й небезпеки.

– Приєднуюся до вас.

– Гей, братику, це справа Нарковідділу, ти не на ярмарку в Сен-Жермен-ан-Ле.

– Міг би вам стати в пригоді. Я там виріс.

– Хвалько. З якого дива ти туди заявишся?

- Мушу трохи розрядитися.
- Ми тут напругу не знімаємо.
- Припиняй.

Аж раптом Ламбер поцікавився:

- Проблеми з начальством?
- З моєю колишньою. Щойно отримав свідчення від її адвокatesи стосовно розлучення.

Коп завоктав, мов той індик, в якого прорізався голос:

- Я це називаю форс-мажором. Be my guest.[8 - Ласкаво прошу (англ.).]

4

Дільниці Пабло-Пікассо як такої не існувало. Йшлося про будинки на проспекті Пабло Пікассо в Нантері. Фасади високих і круглих веж, створених архітектором Емілем Айо, прикрашали кольорові візерунки-хмаринки та вікна у формі крапель води. Прекрасний архітектурний задум, що згодом обернувся на жакхливий осередок злиднів та злочинності.

Саме тут минули підліткові роки Корсо, і він міг пригадати будь-яку деталь будівель: у загальній частині двері пофарбовані в яскравий колір, а стіни вкривав пістрявий тиньк. У помешканнях стіни були круглими, а долівку застеляло килимове покриття, схоже на коротко підстрижений газон. Багато простору, багато фантазії, але мешканці не забарилися все зіпсувати, забруднити, знищити. І не важливо, яка там пляшка, головне – сп'яніти.

На кільцевому бульварі Оборони він уже побачив вежі, що вимальовувалися на тлі яскраво-синього неба. 3-тя година 45 хвилин. Устигав. Ламбер попередив, що облава почнеться рівно о четвертій: Нарковідділ домігся від судді з питань затримання та звільнення (СЗЗ) дозволу здійснити обшук уночі.

Він виїхав з кільцевого бульвару й рушив уздовж скупчення офісних будівель – скло, сталь, чіткі лінії, – яких не існувало, коли він був молодим. На першому ж круговому перехресті зауважив, що свято вже почалося. Підмурівками веж бігали промені пробліскових маячків. У нічному повітрі лунали постріли. Із виском шин на повній швидкості його обганяли поліцейні автівки.

Корсо почепив мигалку на дах автівки й увімкнув радіозв'язок. Крізь сичання проривався громовий заклик:

- ТН5 усім патрулям, поліціант – на землі. ТН5 усім патрулям, повторю: поліціант – на землі!

Ламбер не міг розпочати операцію раніше. Може, їх застукали ті, що стояли на шухері – місцеві вартові? Або група потрапила в пастку? Одна помилка – і вже незрозуміло, хто кого застукав.

Корсо був змушений загальмувати на другому круговому перехресті – далі проїзд перекривали поліцейні фургони, що припаркувалися в шаховому порядку. Либонь, сюди з'їхалися всі, хто носив однострій у Нантері. На око Корсо визначив: тут були хлопці з Бригади боротьби зі злочинністю, хтось із 92-го Підрозділу судової поліції, десть неподалік купчилися копи в одностроях центральних департаментів та комісаріатів (за іронією долі, одна з будівель Міністерства внутрішніх справ містилася на вулиці Труа-Фонтано за кілька сотень метрів).

Він заїхав на тротуар, зупинився й вистрибнув із автівки. Багажник. Бронежилет. Sig Sauer SP 2022. З пістолетом у руці він сунув уздовж припаркованих на вулиці машин, намагаючись збагнути, що відбувається. Зіткнення зосередилося біля вежі Айо, другої від кругового перехрестя. Саме там він колись мешкав.

Корсо показав жетон першому вартовому, якого зустрів, вигукуючи:

- Що тут коїться?
- Бригадир Менар. Комісаріат Нантера.
- Я поставив тобі питання: що коїться?
- Лише дві групи. Чекаємо, що до нас перекинуть ще три.

Корсо не міг уторопати: вартовий кепкує з нього чи обкурувся, а тоді зрозумів. Він підійшов ближче й крикнув йому в саме вухо:

- Зніми ці бісові затички!

Поліціант підплигнув, а потім витяг з вух протишумові вкладки.

- Перепрошую, – пробурмотів він, – я... про них забув. – Бідолаха трусився з голови до п'ят, тримаючи вогнепал у тремтливій руці. – Ви... ви щось казали?
- Що-тут-відбувається?
- Невідомо. Стріляють уже хвилин десять...

Корсо продовжив рухатися вулицею невеличкими перебіжками, міцно стискаючи зброю обома руками. Світлодіодні лампи вихоплювали з темряви деякі ділянки, які йому вдалося, нарешті, розгледіти. Праворуч, попід вежею, за кам'яними дюнами, що слугують у кварталі зеленими острівцями, два поліціанти в бронежилетах стріляли з помпових рушниць.

Зліва, з іншого боку проспекту, стрічка безпеки заважала тримати вуличних роззяв на відстані, але ніхто так і не наважився потрапити на поле бою.

Корсо примружив очі й побачив кількох копів, що сховалися за автівками. Також він уздрів повняву жінку у вуалі та джелабі[9 – Традиційний берберський одяг: довга сукня з загостреним капюшоном і широкими рукавами.], яка стояла між бійцями й репетувала в світлі ліхтарів:

– 'Іібні! 'Іібні! 'Аін гу? 'Аін гу?

Він трохи знав арабську, а тому зрозумів, що вона хоче донести: «Сину! Сину! Де він? Де він?» Перед нею навколішки стояв поліціант Бригади боротьби зі злочинністю. Він схопив її за сукню й змушував присісти.

Корсо посунув трохи далі в бік веж і обминув кількох копів, що стріляли наосліп. Кулі свистіли, немов останні бенгальські вогні на якомусь небезпечному святкуванні. Звуковим тлом слугувало шипіння рацій – навкруги панував безлад.

Щойно він знайшов собі схованку за сміттєвими баками, як надібав трупа. Обличчя в нього було знесене кулеметною чергою. Розлита кров прилипла до коліщат контейнерів і мішків зі сміттям, що їх полишали просто на землі. Корсо весь вимазався, бо спирався коліном на асфальт. 'Іібні! 'Іібні! 'Аін гу? 'Аін гу? Очевидно, славнозвісний син.

Він виліз на бруковану дюну, що відділяла його від поля бою. Спершу не побачив нічого, крім спалахів, що роздирали нічне повітря. Згодом угледів луску величезної змії, яка прикрашала майданчик. І лише тоді його очам відкрилося надзвичайне видовище. Над лавками на ліхтарі висіла людина – голова її схилилася під прямим кутом до осі стовпа.

Ламбер та його хлопці причаїлися в овальній брамі будівлі й стріляли по черзі. Одягнені в усе чорне, скуті бронежилетами, єдина кольорова пляма – червоний нарукавник. Жалобна стрічка на пурпуровому похованні.

Корсо помчав до них. Він ще не встиг привітатися, а вже зауважив, що в них були напівавтоматичні штурмові гвинтівки НК G36, заладовані 5,56-міліметровими патронами – стандартний натовський калібр.

Поглянувши на Корсо через плече, Ламбер насилу розсміявся.

– Таки прийшов? Молодець, не пошкодуєш.

5

– Кого це повісили? – спитав Корсо, намагаючись роздивитися, що коїться за плечима копів.

– Наш інформатор. Телепень якийсь – попався, щойно передав дані. Напевно, здав нас. Усе пішло шкереберть: очікували саме нас...

У тіні арки Корсо краще роздивився своїх товаришів. Ламбер – високий блідуватий чолов'яга із солом'яною чуприною та вицвілими бровами. На

довершення картини – віспувата шкіра й гнилі зуби. До пари й помічники: один, мов справжній мареро[10 – Гангстер латиноамериканського походження, укритий тату.], від шиї до скронь – у тату, а другого прикрашала «туніська посмішка» – шрам від рота до вух, що йому лишили на згадку наркодилери, яких він запроторив за грати.

– Схема така, – сповістив Ламбер. – За змією стоять брати Зарауї та їхні поплічники, що стріляють по нас. За ними, біля вежі, яку ти бачиш далі, ховаються приятелі повішеного – вони теж смелять. Подекуди перші переключаються на других і відправляють декілька куль у їхній бік, а тоді знову палять по нас. Часом ті, що засіли поблизу вежі, згадують про копів, і кулеметна черга летить сюди. Справжній секс утрюх.

Веселощі Ламбера відгнали безнадією. Цієї ночі знову матимемо вбитих, пораних, а врешті-решт – дірка з бублика й нічого доброго.

– Я чув повідомлення по рації, – докинув Корсо. – Один з хлопців лежить на землі?

– Легке поранення. Проте Зарауї втратив одного, а іншого сильно зачепило. Якщо пощастить, уколошкаємо ще одного або двох там, позаду змії.

– План який?

– Немає плану. Очікуємо людей з РОГ[11 – Регіональна оперативна група.]: вони влаштують штурм і всіх розженуть. Якщо повернемося живими та здоровими, подякуємо за це Святий Риті.

– А лабораторія?

– Облажались. Поки ми тут перестрілюємося, вони переносять товар поблизу майданчика. Ці пройди обороняють в'їзд до парковки. Коли надійде підмога, їх уже й сліду не буде.

Корсо спало на думку:

– Є інший вхід.

– Про що ти?

– Підвали з'єднані зі стоянкою.

– Ти щось наплутав. У нас є плани, вони на першому поверсі.

– Кажу тобі, я тут мешкав колись. Через вентиляційні ходи можна дістатися до стелі парковки.

Очі Ламбера зблиснули вогником чи то лихоманки, чи то шалу.

– Підвали перебудували й улаштували в них мечеть, – обіззався він. – Туди можна потрапити лише ззовні.

– Твої хлопці нас прикриють. Евакуаційний вихід за десять метрів від нас уздовж стіни.

Ламбер зняв свій НК G36 із запобіжника й заволав:

– Чули, хлопці? Цього вечора обмиємо подію, я пригощаю!

Копи приготувалися. За сигналом керівника вони почали стріляти, а Ламбер і Корсо рушили вздовж фасаду вежі. Корсо роздивлявся пашу змії (всіяна кам'яною лускою скульптура виринала з плити майданчика) й дякував Усевишньому, що він – поліціант, що його існування якесь ненормальне й підживлюється самою смертю.

Ламбер зупинився. Незабаром вони мали опинитися на відкритій ділянці. Знову сигнал – і вони пробігли останні кілька метрів, що відділяли їх від евакуаційних дверей. Мозаїка розлетілася вщент, кулі наздоганяли їх у сутінках. Ударом ноги Ламбер вибив вхід у мечеть-підвал. Вони занурилися в темряву й запалили електричні ліхтарики. Всередині – нікого.

Колись тут містився сарай для велосипедів та мотоциклів. Корсо часто сидів у ньому по обіді й порпався біля мопедів. А тепер промінь ліхтарика вихоплював із п'ятки килими, дерев'яний міхраб, що вказував напрям на Мекку, вірші Корану й облямовані божественні імена на стіні.

Корсо знадобилося кілька секунд, аби зорієнтуватися в знайомому місці.

– Туди!

Вони перетнули кімнату впоперек і ліворуч надібали приміщення котельні. Корсо зайшовся гатити в двері ногою, але йому не пощастило, як Ламберу, – навісний замок тримався міцно. Коп з Нарковідділу відштовхнув його й пальнув у сталеву петлю, яка відлетіла із силою гільзи. Стрілянина в мечеті: блюзнірство стає наругою.

Вони дісталися до комірки, де були складені кнопки, перемикачі, запобіжники. Над ними, за два метри від долівки, бічна решітка прикривала вентиляційний хід. Спершись ногами на електричний щит, Ламбер спромігся видряпатися досить високо й відірвати рамку ножом – у нього був фінський пуукко, яким він полюбляв хизуватися в кнайпі, де вони часом снідали разом.

Решітка відлетіла, і Ламбер, тримаючи гвинтівку, прослизнув у прохід, устелений всередині скловатою. Корсо, хоч як стривожений, рушив услід. Він ніколи не залізав так далеко в глиб, навіть не був упевнений, що димар веде до стоянки. За кілька метрів п'ятма почала їх душити. Спітнілий Корсо подумки підраховував відстань, що вони подолали, – півшляху, мабуть, уже позаду.

Аж раптом Ламбер зойкнув. Корсо відчув, що спека стала якоюсь іншою: колючою, ідкою, мов розбуджений у лігві звір.

– Відступай! Вони закинули сюди вогонь!

Корсо сунув назад, відштовхуючись ліктями, намагаючись допомогти собі колінами. Дим, волокна й згар дерли горло. Скловолокно, якщо спалахне, накриє їх шаром вогню.

– Відступай! Якого дідька? ВІДСТУПАЙ!

На смерть переляканий Ламбер силувався, як і Корсо, пропхатися назад і вдаряв того ногами по обличчю. Нарешті, звиваючись, мов той хробак у тріщині дерева, він відчув під собою порожнину. Ще раз відштовхнувся й гепнувся на долівку комірки, просякнутої ядучими випаровуваннями. Аж гульк – Ламбер упав просто на нього, вдаривши чоботами із металевими набійками. Вони лежали тепер валетом, кашляли, плювалися, відригували.

– Двері відчини! – ледве вичавив із себе Ламбер. – Ми зараз поздихаємо!

Корсо штовхнув підбором заслін, і вони спромоглися рачки виповзти з комірки. Зіщулені, засліплені копи випльовували шматочки вовни й ковтали повітря, мов потопельники, що в останню мить таки зуміли виринути.

Ламбер підвівся й схопив Корсо за куртку.

– Треба вшиватися. Ми зараз спалахнемо під три чорти!

Корсо мимоволі поглянув у бік комірки. Жодного натяку на пожежу. Поліціант трохи зачекав, а тоді збагнув: скловата була вогнестійкою, а дим у вентиляцію потрапив лише тому, що з іншого кінця вибухнула запалювальна бомба.

– Ну то й що? – спитав Ламбер після того, як Корсо поділився з ним міркуваннями.

– Повертаємося. Йолопи підкинули вогню й гадають, що всі негайно накивали п'ятами. Саме тепер було б добре спіймати їх на гарячому!

Ламбер, зігнувшись навпіл і спираючись руками на коліна, досі відкашлювався.

– Я забув, що ти ненормальний...

Корсо вже залазив у прохід. Треба було лише затамувати дихання, ще раз проповзти наосліп і вискочити з іншого боку. Дилери подумают, що мерці повернулися з того світу, і навіть спротиву не чинитимуть. Принаймні так він себе переконував, коли просувався вперед, заплющивши очі й не пропускаючи повітря в легені. Корсо чув тільки, як шарудять Ламберові чоботи по обгорілій скловаті та оцинкованій сталі стін – Пан Наркотики заповз усередину слідом за ним.

Згодом він помітив отвір. Наркаторгівці відкрутили решітку, щоб запустити бомбу у вентиляцію. Ось і стеля стоянки з брудними неоновими лампами.

Корсо висунувся трохи вперед і міг спостерігати з висоти за тим, що відбувається: якийсь типок переносив цілий блок смоли канабісу завбільшки, як велика пакувальна коробка. Ще двоє штовхали кудись гідравлічний прес. Четвертий перетягав дволітрові бідони з якимось хімічним перетворювачем.

Сльози заслали йому очі, діоксид вуглецю просочився в легені, але Корсо силувався збагнути, чи зможуть вони з Ламбером удвох знешкодити каналій.

Переваги: в мерзотників руки були зайняті. Недоліки: з діри за два метри від землі вони виповзатимуть кілька секунд – за цей час злочинці встигнуть витягнути зброю.

– Чорт, просувайся! – промимрив позаду Ламбер, що вже почав задихатися.

Корсо запхав пістолет за пояс, учепився руками за край і сяк-так відштовхнувся. Пролетів головою вперед уздовж стіни – так і приземлився. А тому розбив собі писок об капот автівки й загубив пістолет.

Прокотився землею, хутко проповз рачки до зброї та поцілів навмання в бік дилерів, що змарнували, як він і сподівався, кілька секунд через те, що не відразу оговталися.

– Не рухатися! – вигукнув Корсо.

Перший покидьок завмер посеред стоянки, не випускаючи з рук брикет канабісу. Ще двоє стояли біля мінівена «Мерседес» V-класу з відчиненими задніми дверима – гідравлічний прес вони поставили на долівку. А четвертий випустив з рук пластикові бідони.

Усе відбулося одночасно, і Корсо побачив, що той з молодиків, який стояв біля автівки, опустив руку в її задню частину, хлопець з бідонами кинувся навтіки, чолов'яга з канабісом порачкував, а за спиною копа на машину, від якої він сам щойно відштовхнувся, з гуркотом повалився Ламбер разом із гвинтівкою.

Корсо вистрілив у двох найнебезпечніших із них і поранив того, що порпався всередині мінівена, потім поцілів у брилу канабісу, а тоді той, що її тримав, відлетів від удару назад – Корсо знав, що робить: з 2012 року копи використовували експансивні кулі нового зразка, які роздробляються, коли влучають у ціль, але не пробивають її.

Усі залякли. Поранений перекинувся всередину «Мерседеса». Його поплічник мимоволі підніс руки. Той, що був з канабісом, лежав на животі, притиснутий до автівки вантажем коричневої наркоти. Один із шахраїв, щоправда, втік.

Тримавши злочинців на мушці, Корсо крикнув Ламберові:

– Наручники ім почепи!

Йому ніхто не відповів. У повітрі бриніла напруга, звідусіль до нього промовляли тисячі сигналів тривоги. Ламбер там що, розбився насмерть, коли падав? Він хутко поглянув у його бік і побачив, що той спирається на землю коліном і чубиться з плюгавцем у капюшоні, який вигулькнув невідомо звідки. Наркоторгівець силувався повернути гвинтівку Ламбера на нього самого. Обома руками він стискав кисті поліціяннта, змушуючи того прострелити себе. «Капюшон» уже тримав палець на спусковому гачку. Корсо відплигнув на два кроки вбік, аби під відповідним кутом пальнути так, щоб куля не пробила голову мерзотника й не вбила поліціяннта, хоч якими новими були його патрони.

Зі свого місця Корсо побачив, як пересувається палець, а обличчя Ламбера аж витягнулося від зусилля. І тоді він вистрілив. Куля влучила в череп зловмисника – кості й мозок просто розлетілися на всі боки. Корсо кинувся до нього так швидко, що встиг навіть побачити дим від пострілу, який виходив з рота дилера, котрий уже лежав на землі.

Ламбер відразу схаменувся й навів свій НК G36 на двох інших, які – miracolo[12 – О диво! (іт.)] – все ще стояли нерухомо. Корсо відступив на кілька кроків і сперся на кузов автівки – ноги в нього тремтіли. Ламбер уже одягав кайданки на руки обом телепням.

Щось спонукало його підійти до «Мерседеса». І знову Корсо переконався в тому, що досі вміє влучно стріляти: куля знесла півживота наркодилера, спалила його плоть і знищила життєво важливі органи. Його ледь не знудило, щойно він пригадав усі трофеї, здобуті цього вечора.

Ламбер відважив йому дружнього стусана у спину.

– Ще два ідіоти врятували життя твого колишнього товариша!

6

Дев'ята година, інструктаж у будинку № 36[13 – Номер будинку на набережній Орфевр, де до 2017 року містився штаб і служби Регіонального управління судової поліції префектури Парижа.].

Корсо проспав з п'ятої до восьмої одягнутим, а тоді взяв душ, поголився, знову одягнувся, намагаючись не думати про різанину, що сталася напередодні.

З Ламбером вони домовилися, що нікому не скажуть про те, що він там був. Керівник групи відповідатиме за операцію, – за її успіх, за трупи (одним з убитих виявився Мехді Зарауї власною персоною), – а Корсо повернеться до розслідування справи та своїх папірців. Сили реагування, нарешті, поклали край стрілянині біля фігури змії. Втекти пощастило лише приятелям повішеного. Підсумок: підпільну лабораторію знищено, жменю дилерів заарештовано, серед злочинців – трое вбитих та двоє поранених, зокрема один з ватажків банди, серед копів – один поранений. Ламбер може пишатися. А Корсо – відчути свого роду катарсис.

Убити нараз двох за одну ніч – а всього він спровадив на той світ шістьох або сімох за вісімнадцять років служби – це вам не жарт. Зазвичай, аби залікувати душевні травми, він виконував певний ритуал: біг до церкви Св. Якова госпітальєрів з Альтопашіо – першого храму, що трапився йому в Парижі після того, як він утік із передмістя, – і благав Господа простити його гріхи.

Корсо був копом і добре усвідомлював, що зло присутнє всюди, в кожній людині, проте дивився на всесвіт з вірою в майбутнє та вважав, що існує п'ята фундаментальна сила[14 – Нині достовірно відомо про наявність

чотирьох фундаментальних сил, або взаємодій (гравітаційної, електромагнітної, сильної і слабкої), що слугують підґрунтям для усіх фізичних явищ у всесвіті.] – любов. Ось чому після того, як проливалася кров, він виганяв із себе бісів у тиші парафіяльної церкви. Молитвами та благаннями намагався приборкати демонів, що містилися в душі і знову підняли голову...

Того ранку забракло часу на виконання обряду. О 8-й годині 45 хвилин він вирушив у напрямку Сени – двотонова сирена ревіла на даху автівки. Найбільше його бентежила власна легкодумність. Адже в нього був 9-річний син – любов та кумир, що надихав на боротьбу, а він знову без потреби наражав себе на небезпеку...

Третій поверх, кавоапарат. Горло обпалила рідина, та він не відчув ані запаху, ані смаку напою. Але йому цього вистачило.

У залі для загальних зборів на нього вже чекали члени його групи. Упродовж останніх чотирьох років він керував згуртованою та дієздатною командою, але створення крихкої рівноваги всередині колективу коштувало йому кількох безсонних ночей. Щойно вилетить один з елементів – і вся конструкція завалиться...

Барбара Шомет, тобто «Барбі». Ані ім'я, що навіювало Корсо думки про жінку ніжну, високу на зріст, ані прізвисько не пасували до її справжнього образу. Їй було тридцять, вона була другою особою в групі, мала каштанове волосся та невиразне обличчя. Суха, як скіпка, завжди носила чорні вовняні сукні, діряві колготки та взуття «Стан Сміт», придбане на розпродажу. Торохтіла, наче автомат, рухалася незграбно, випромінювала нервовість та життєву невлаштованість.

Закінчила факультет політології, згодом мала вступити до Національної школи адміністрації, але в 26 років різко змінила плани й попрямувала до школи копів – не Вищої національної школи поліції в Сен-Сір-о-Мон-д'Ор, де навчаються майбутні комісари, а до звичайнісінької фабрики поліцейських кадрів у Канн-Екльюз. Ніхто не міг уторопати, чому вона так учинила. Також нічого невідомо про її родину чи особисте життя (навіть якби в неї виявився хлопець, його було б шкода, адже вона одноманітна, як звук маракасів). Барбі була капітаном, але Корсо пророкував, що незабаром жінка отримає звання коменданта. Він ще ніколи не зустрічав копа з таким аналітичним розумом і такою пам'яттю. Доручити їй розібратися з роздрукованою телефонних розмов або виписками з банківських рахунків означало вже розшифрувати їх.

48-річна Наталі Валлон – геть інша. Багато років вона займалася туризмом, тим-то до неї пристало прізвисько Стокос (копи теж любляють мовні ігри[15 – «Стокос» (stockos) утворене від «косто» («costaud» – «кремезний, здоровань»).]), або просто Сток – так швидше вимовляти. Жінка мала міцну статуру, тож у Судовій поліції подекуди, ніби вона лесбійка, зрештою, в неї був чоловік, викладач, з яким вони разом прожили вже двадцять років, та двоє дітей, що успішно навчалися в школі.

Сток завжди носила чорні простацькі костюми, білі блузки й берці – справжній солдат Карного розшуку, щось середнє між службовцем і трунарем.

Жінка не плекала надмірно честолюбних надій і навіть не мріяла отримати колись звання капітана. Єдиним її дошкульним місцем були міцні напої. Час від часу Корсо доводилося нагадувати правила роботи в групі: алкоголь та наркотики – під заборону, службово-штатна зброя – в шухляді, і жодних дешевих кпинів, будь ласка.

Як людина Наталі не мала рівних. Усміхнена, добродушна, лагідна; легко, як ніхто в групі, завойовувала довіру свідків і самих підозрюваних. Під час допиту їй удавалося отримати більше свідчень, ніж будь-кому з поліціантів.

Третім у групі був коп на ім'я Людовік Ландремер – його Корсо любив менше за всіх. 35-річний талановитий тулузець, магістр економіки, швидко піднявся службовими сходинками. Він скидався на продавця автівок, – добре припасований костюм, гостроносі черевики, – мав руде кучеряве волосся й захоплювався регбі – здається, це було єдиним його хобі. Коли в нього питали, звідки він родом, Людовік відповідав: «Овалі»[16 – Овалі, або світ овального м'яча, тобто регбі. У Франції так деколи називають південно-західну частину країни, де є багато професійних спортклубів.].

Його ахіллесовою п'ятою були сайти знайомств. Молодик існував лише від однієї нічної здибанки до іншої. Керувався гаслом: «Одна жінка на вечір, один матч на тиждень». На робочому комп'ютері йому обмежили доступ до певних сайтів, а свій ноутбук він мусив залишати в роздягальні.

Козирем поліціанта була терплячість. Він ладен був невтомно й безупинно нишпорити в цілому будинку, дзвонити в усі двері, ставити тисячу разів ті самі питання. Людо на прізвище «Трал» примудрявся витягти зі своїх сіток важливий предмет, недоречну дрібничку, що могли знецінити всі попередні припущення під час розслідування.

Був іще хлопець, якого звали Крішна Вальє. Батьки-хіпі, які подарували синові ім'я індуїстського божества, мабуть, не надто тішились з того, що їхній нащадок став копом, «а головне – чиновником». Сутягою, що цілими днями сидів на роботі (в нього був кабінет, так званий «карцер»), дряпав протоколи допитів, рапорти, пояснювальні. Мав вищу юридичну освіту, тож серед них лише він володів мовою, якою спілкуються між собою судді, та розумівся на адміністративних викрутнях. Він також завідував архівами й відповідав за Salvac, величезну базу кривавих злочинів – після кожної справи йому належало заповнювати довгезелзну анкету.

Решта співробітників індуїстами не були, але всі вони поважали Крішну, – їхнього Крішну, – адже завдяки його зусиллям вони не за комп'ютером просиджували, а могли довше попрацювати поза відділом.

Зовнішність Крішни відповідала фахові або ж навпаки. Невисокий на зріст, тендітний, лисуватий у неповні 35 років. Свій образ він доповнив дорогими брендовими окулярами в прямокутній роговій оправі й був схожим на іграшку з конструктора Лего. Про його особисте життя ніхто нічого не знав, але для людини з такою головою, як у нього, воно, напевно, містилося десь на аркуші для нотаток.

Він не брав участі в зборах, не провадив розслідувань, ніколи не виповзав зі свого кабінету, але був життєво необхідною частиною групи. Мав

виняткову витримку, зокрема стосовно колег, які не стукали в двері, коли заходили до нього, а вперто віталися словами «Харе Крішна».

– Гаразд, – почав збори Корсо, плеснувши в долоні, – з поточними завданнями впоралися?

– У мене ще лишилися хвости у справі Мартеля, – доповіла Барбі. – Людо склав останні протоколи щодо корейського цеху. Очікуємо висновки експертизи зі стоянки в Обервільє. Вже не викликаємо свідків лінчування в Шато-Руж...

Слово «лінчування» нагадало Корсо вчорашнього повішеного, а також його власні провини. Аж зіпрів, щойно припустив, що їхню групу можуть відправити перерахувати загиблих на дільницю Пабло Пікассо. Але Ламбер, очевидно, триматиме справу подалі від нього. Пильнуватиме 92-й підрозділ судової поліції – кожний має дбати про свою ділянку.

– Тож ми можемо цілком зануритися в справу «Сквонка»?

Сток, яка тримала руки в кишенях (вона ніколи нічого не записувала), вирішила втрутитися:

– А що ми маємо робити?

– Я ж учора розповідав: тягар переклали на наші плечі – сподіваються надати справі поштовх.

– У нас є всі потрібні документи, – додав Людо. – Борнек з хлопцями добре попрацювали.

– Але можна зробити краще, – запевнив Корсо.

Група схвально промовчала: марнославство – головний рушій будь-якої війни.

– Докладаємо зусиль на 500 %, гаруємо вчотирьох над справою вдень і вночі, принаймні до понеділка. Якщо нічого не знайдемо, термін розслідування очевидного злочину закінчиться, нам призначать суддю, а тоді годі вже буде пройти по гарячих слідах.

– Останній бій на захист честі? – усміхнулася Наталі.

– Точно. Всі бачили світлини жертви. Ми не можемо дозволити, щоб покидьок спокійно собі дрович, пригадуючи все, що він накоїв, або намислив повторити свій подвиг.

Усі закивали. Корсо надихав.

– Отож, почнемо з нуля, збільшимо обсяг завдань. Вони опитали торгівців з вулиці, де мешкала Ніна? Перетрусимо цілий квартал. Вони проаналізували роздруківку телефонних розмов за останній місяць? Ми переглянемо за три. І таке інше.

Людо відірвався від комп'ютера.

- У якому напрямку шукати?

- Усе свідчить, що вбивство скоєне навмисно. Тобто злочинець так чи інакше був знайомий із жертвою.

- А за чверть години до смерті Ніна була живою.

Корсо не відповів на жарт.

- Слід шукати серед тих, з ким вона спілкувалася, близьких знайомих, а також людей, яких вона просто зустрічала на спектаклях або курсах.

- Чимала купа людей.

- Ось чому треба починати з її власного розкладу. Почвара накинув на неї оком, і то в найгірший спосіб. Він десь засвітився, маємо лише його відшукати. Прокрутимо плівку в зворотному напрямку, переглянемо кожний кадр.

Поліціянти презирнулися: пишна промова, але все це відіб'ється на обсязі роботи – попереду сотні годин виснажливих, нудних опитувань. А насамкінець доведеться-таки дулю з'істи...

- Хто і за що відповідатиме? – мляво запитала Барбі.

- Ти займешся телефонними роздруківками, рахунками, комп'ютером. Уважно передивись усі електронні листи, її зв'язки тощо. Зустрінься з нашими комп'ютерниками – можливо, вдасться відновити стерті файли.

- Її ноутбука не було серед опечатаних речей.

Корсо погодився й скористався нагодою, аби підкреслити:

- Труп лежав без одягу, не знайшли ані торбинки, ані особистих речей. Може, це неважливо, або ж, навпаки, свідчить про те, що вбивця не хотів, щоб хтось надібав її щоденник. Тому слід дізнатися, кому вона дзвонила.

- Але хлопці Борнека вже все зробили.

- Я французькою говорю чи як? – підвишив голос Корсо. – Вони нічого не нарили, тож піщинка або давніша, або замаленька. Подзвони до оператора, перевіршуй саму себе.

А тоді звернувся до Наталі, що стояла, спираючись на одвірок.

- Ти візьмеш на себе торговців, сусідів, найближчих знайомих. Далі розшириш коло: Ніна була натуристкою, прихильницею йоги, усіляких таких дурниць. Хтозна, може, той, кого ми шукаємо, був нудистом.

Жарту ніхто не зрозумів. Нехай. Цінність інструктажу вимірюється силою натхнення, яке вдалося передати військам.

- Ще одне, – звернувся він до Стокос. – Софі Серейс народили анонімно. Знайти її біологічних батьків тепер неможливо, але Борнек зробив запит

щодо притулків та названих родин, де вона виховувалася. Подивися, може, там щось справді є.

– Гадаєш, слід копати так глибоко?

– Хтозна. Мотив може мати корені в дитинстві, через образу якоїсь іншої покинутої дівчинки.

Наталі навіть не поворушилася. Просторікування Корсо не справили на неї жодного враження.

Стефан повернувся в бік Ландремера.

– Людо, рушай знову в клуби, де вона працювала, подивися, чи немає там серед відвідувачів якихось пришепелкуватих. Перевір усі одноразові виступи. Вона часто ходила танцювати стриптиз на один вечір в різні клуби або до приватних осіб. Можеш там надібати купу людей... А ще попроси Крішну – хай пошпортається в базі Salvac; напевно там є дані про вбивства, скоєні у сьак-так схожий спосіб: з покаліченням або придушенням.

– Борнек...

– Вони шукали в Іль-де-Франс. Розшир межі Франції. Порийся в архівах, що існували до появи цифрових файлів. Розпитай старожилів. Копирсайся в папірцях. Чорт, схожі поранення, мабуть, траплялися в минулому, таке неможливо забути!

Він лютував далі, але вже ніхто його не слухав. Усі сприймали його таким, яким він був – страшенно злим, завжди незадоволеним.

– А ти сам? – нарешті запитала Барбі: лише вона могла собі дозволити такі кпини.

– Спочатку лизатиму дупу Борнеку – не хочу, аби в нас з'явилося півповерху ворогів. Згодом візьмуся за танцівниць, колег і, так би мовити, подруг Ніни. Усі зійшлися на думці, що вона була чи не найкрутішою чувіхою, але жоден свідок не бовкнув зайвого про її особисте життя.

Будь-де вже б зайшлися жартувати з боса: отакої, лишив собі ласий шмат роботи, – дівчат, – але в групі Корсо зубоскалам зараз би перехотілося сміятися. Зрештою, нікому й не спало б на думку, що він іде саме витріщатися на сідниці стриптизерок. Не той калібр.

7

– Якщо ти вважаєш, що впораєшся з тим краще від нас, то сильно помиляєшся.

– Я так не вважаю. Бомпар просила мене перейняти естафету. А я вже постараюся, як зможу.

Патрік Борнек був середнього зросту, мав круглий, як діжка, тулуб та плескатий ніс. Зовнішність пасувала до мислення. Він марудно й наполегливо долав усі перешкоди, набирався досвіду і, врешті-решт, став першокласним слідчим.

Щаблями службових сходів він піднімався геть інакше, ніж сам Корсо: жодного геройства, моторошної багаторічної служби у складі небезпечних бригад – навпаки, він довго й терпляче сидів на адміністративній роботі, що дало свої плоди. За відсотками розкритих злочинів група Борнека була на одному рівні з командою Корсо, хай свої завдання вони виконували й не так швидко, не так блискуче, не так показово.

Цікаво, що спершу справу «Сквонка» мали передати групі Корсо, який чергував того дня, коли знайшли труп. Але саме перед тим його відправили до нотаріуса, який розтяв собі горло ножем для паперу. Доки він шукав винного, – ним виявився позбавлений спадку клієнт, що в такий спосіб висловив своє незадоволення, – документи щодо вбивства стриптизерки мали вже бути в нього на руках, але справу Ніни Віс, яка вже й так набула чималого медійного розголосу, Катрін Бомпар вирішила довірити скромнішій команді.

Борнек всівся за свій стіл. І відразу його шия десь потонула, а сам він став схожим на похмурого бичка в загоні.

– Дідька лисого ти щось знайдеш, – проказав він, – покидьок не залишив жодних слідів. Ніхто не бачив жертву цілу добу перед тим, як вона була вбита. Ніхто нічого не зауважив у дні перед самою загибеллю Ніни. Щодо її близьких, то ми вже так їх замордували, що вони тепер можуть оголосити себе потерпілими й звинуватити нас у переслідуваннях.

– Але навіщо її зв'язали білизною?

– Дівчину задушили вузлом «засувний штик», щось на кшталт ковзного вузла. Зап'ястки й щиколотки скріпили «вісімкою». Морські фокуси. Ми не кликали на допомогу цілий Гавр укупі із Тулоном через це... Ми навіть звернулися до скаутів.

– Чому до скаутів?

– Вони добре знаються на вузлах. Так ми й натрапили на підказку...

– А бондаж? – не вгамовувався Корсо. – Ніна, мабуть, робила фото, знімала фільми для інтернету, зустрічалася з прихильниками садо-мазо...

– Ми думали про це. В її записах немає жодної згадки про таку роботу, але повір мені: вона вміла пильнувати гроші. Справжня крамарка. Ми і в їхнє середовище встромили носа, залучили БПТЛ. Нічого надзвичайного не виявили.

– Але ж її понівечили?

– Я тебе прошу. Сушити собі голову, чому мерзотник силувався зобразити щось на обличчі бідлошної дівчини, – про що тут можна говорити? Він намагався спотворити її, та й годі.

Борнек помилявся: роздертий рот, камінь у горлі – геть не другорядні деталі. Злочинець перетворив обличчя жертви на справжню картину, тож цей жах мав якесь підґрунтя.

– Я помітив, що на тілі вбитої немає слідів опору, – зауважив Корсо.

– Ну то й що? – роздратовано докинув Борнек. – Ти вже з цього вводиш висновок, що вона знала головоріза, довіряла йому? Ти забагато телесеріалів передивився. Ніколи досі злочин не був розкритий на підставі таких ось міркувань. Можливо, він заскочив її зненацька й негайно зв'язав. Або дав їй наркотик, що не залишає слідів. Хіба що вона була так налякана, що й поворухнутися не змогла. Ми ніколи не дізнаємося, що тоді відбувалося насправді.

Корсо збагнув, що Борнек відступив, тож йому доведеться самому кидатися в бій.

– Я подумав, що було б доречно зосередитися на самій Ніні...

– А ми чим займалися, як ти гадаєш? Ми все перевернули, все перевернули догори дригом. Жодної зачіпки ані щодо вбивства, ані щодо самої жертви.

– А її дитинство?

– Власне, чекаємо на документи з Управління соціальної допомоги дітям, але ти їх знаєш...

Він подумав: якби його самого коли-небудь убили, що б тоді нарили про його минуле? Корсо теж перебував у дитинстві під опікою держави, мав реєстраційний номер 6065. Прізвище, що звучало на італійський лад, він отримав тому, що народився в Ніцці, за кілька кілометрів від кордону.

Що б відкопали копи, якби дісталися до його дитячих та молодих років? Найменування притулків, імена названих батьків, але напевно нічого про таємний безлад, який виліпив з нього особистість, про темні провалля, що обернули його на людину-загадку з купою несподіванок і суперечностей. Так він собі міркував і знову почав сподіватися. Софі Серейс, певно, теж мала свої таємниці...

Борнек підвівся й став біля вікна, тримаючи руки в кишенях.

– Мене відсторонили...

– Не кажи так.

– Саме так. Відсторонили, але це все одно, як добре подрочити. Відчуваєш приниження, але насамкінець надходить полегшення.

Слова на довершення розмови.

Корсо встав і спробував пожартувати:

– Ми виконаємо роботу, однак навряд чи знайдемо щось нове. Але треба ж якось угамувати ЗМІ та публіку.

– Еге ж, – промовив Борнек і став обличчям до співрозмовника. – Корсо, хіба я тебе не знаю? Ти впевнений, що зможеш упоратися краще від нас. Гаразд, бажаю успіху. А я собі іду у відпустку.

Корсо попрямував до кабінету. Проходячи повз Нарковідділ, почув, що там аж гай шумів: обговорювалася вчорашня перестрілка. Він прискорив крок, щоб не натрапити на копа з їхньої бригади.

– Коменданте Корсо?

Він обернувся й зіштовхнувся віч-на-віч із журналістом, імені якого навіть не пам'ятав, – той завжди вештався коридорами Судової поліції. Корсо не ставився вороже до газетних писак – вони багато патякали, але не більше, ніж міг сказати адвокат чи суддя. На відміну від своїх колег, він не вважав їх стерв'ятниками. Радше копи були яструбами, бо самі живилися чужою кров'ю.

Чоловік наближався до нього з простягнутою рукою. Корсо не відповів на вітання – він ненавидів рукоштовкування.

– Ви не могли б мені сказати кілька слів про операцію, яка відбулася цієї ночі на дільниці Пабло Пікассо?

– Я не працюю в Нарковідділі вже цілих п'ять років.

Він пригадав собі, як звати чоловіка: Трепані або ж Тріварі. Йому доводилося раз чи два відповідати на питання кумедного хлопця. Банькаті очі, маленький ротик – викопаний Скажений Кролик[17 – Герой відеоігор, створених французькою компанією «Юнісофт».]

– Але є один повішений, троє вбитих і троє потерпілих від кульового поранення – не схоже на паризьке передмістя, більше на Хуарес або Медельїн[18 – Сьюдад-Хуарес – мексиканське місто на кордоні зі США з високим рівнем злочинності. Медельїн – друге за розміром місто Колумбії, її промислова столиця. Колись прославилося гангстерськими війнами.]

– Можете запитати про це в моїх колег.

– Просто пригадав собі, що ви там зростали.

Часом журналістам вдається довідатися про те, чого не знає навіть сама ГІПН[19 – IGPN (фр.) – Генеральна інспекція Національної поліції, або Поліція поліцейських служб. Проводить аудит усередині поліції, перевіряє персонал, займається внутрішніми розслідуваннями.]

– На вашу думку, яке майбутнє очікує квартал?

– Я не маніяк-підпалювач, на мене навіть не розраховуйте. Я вірю в розвиток передмістя. Більшість його мешканців – прекрасні люди.

Журналіст із розумінням усміхнувся.

– За ваших часів там не вішали людей на ліхтарях.

Йому закортіло відповісти, що існували інші розваги, лише відбувалося все у підвалах. Але вчасно схаменувся.

– Батажки намагаються нагнати страху, – проказав він якнайспокійніше. – Марні сподівання. Ще раз повторюю: вони складають лише невеличкий відсоток населення передмістя, і там працює поліція, яка здатна виявити їх та арештувати. Досить таврувати ці квартали.

Він сам не йняв віри своїй політкоректній промові. А згадуючи дільницю Пікассо, пам'ятав лише, як сусіди нацьковували на нього пса лише тому, що він заголосно вмикав музику, або як діти, які мешкали у вежах, не сиділи й писали домашні завдання, а бігали пісяти в поштові скриньки, або як його названі батьки викликали копів – хотіли донести на горопах, що не мали документів і мешкали на сходовому майданчику неподалік... Сміття валялося на кожному поверсі.

– Що слід зробити, аби не розплоджувалися ці... паршиві вівці?

– Треба їх зупиняти та знешкоджувати, ось і все. Хай їм дідько, в клітку їх саджати!

Він прикусив язика. Молодець, Корсо. Стрімголов у прірву.

– Навіть не віриться, що ви теж із передмістя. Такий злостивий.

– Злостивий, бо походжу саме звідти.

Лаючи себе за фашистську промову, яку щойно виголосив, Корсо дістався до свого кабінету. Ніхто не знав, що саме він стріляв напередодні по дилерах, однак виявляється, що цього замало: тепер треба витягувати іншу зброю і знову стріляти – вже словами, які підхоплять ЗМІ, соціальні мережі, різношерсті політики, а згодом кожний перекрутить їх на свій розсуд.

Щойно Корсо примостився в кабінеті, у двері постукали. На порозі стояла Барбі, схожа на чорну кішку, яка потрапила під зливу.

– Я знайшла одного наваші, тобі цікаво?

– Кого?

– Майстра із шібарі, мистецтва японського бондажу.

Емілія нерідко розповідала йому про незрозумілу науку на межі еротики й естетизму. Мистецтво, що навчало стискати жіноче тіло ніжно та рішуче.

– Борнек уже там нишпорив...

– Він перетрусив три чверті садо-мазо-клубів у Парижі. А я тобі говорю про справжнього професіонала.

– Японець?

– Ні, він з Парижа. Влаштовує майстер-класи, шоу, конференції.

– Де мешкає?

– В XVI окрузі. То що?

Корсо поглянув на годинник: ще немає одинадцятої.

– Поїдемо моєю автівкою.

8

Барбі наполягла на тому, щоб сісти за кермо. Машина помчала вздовж набережних, і вона зайшлася розповідати про шібарі. Жінка на диво добре знала Мат'є Веранна, але хтозна, чи й сама не була прихильницею таких практик.

Корсо завжди хотів збагнути, що саме приваблює Барбі в сексі. Але був упевнений лише в тому, що найбільше їй подобалося порпатися в темних проявах людської природи й подекуди вона надовго в них загрузала. Вважала себе «репортером душ».

– Твій знайомий узагалі має якийсь фах?

– Він фінансист. Керує хеджевим фондом для азійських інвесторів. Розривається між Парижем, Гонконгом і Токіо.

– У нього є родина?

– Дружина та двійко діточок, здається. Але на першому місці в нього бондаж – єдина пристрасть. Він заробляє бабло, утримує сім'ю, дбає про свою справу, як кожний банкір, проте існує стіна між справжнім життям і тим, що його найбільше збуджує.

– Де саме ти з ним познайомилася?

– Під час роботи в БПТЛ, нас тоді викликали на місце події. Один із сеансів шібарі закінчився невдало: якась жіночка зірвалася з гачка на стелі й розбила собі потилицю.

Він уявив картину й ледь не розсміявся. Липнєве сонце вдарялося об каміння фасадів, але світло було лагідне, пом'якшене кількома хмаринками – воно ніби стиха залицялося до міста. Цілий квартал начебто причарували.

– Він був майстром церемоній?

– Ні. Я радилася з ним стосовно можливої похибки з боку... людини, що прив'язувала потерпілу.

– А ти сама, – докинув він, – не пробувала?

Барбі лише іронічно усміхнулася за кермом, що здавалося величезним у її тендітних ручках.

В авто запала тиша – вони саме минали Великий Палац і мчали в бік Ейфелевої вежі; ані сирени, ані мигалки – ніби парочка напідпитку, що їхала в чорному обшарпаному «Фольксвагені Поло».

Корсо занурився в роздуми. Знерухомлення, таємна зброя бажання... Він сам часто-густо прив'язував Емілію (поспіхом), коли вона погоджувалася побавитися у принижену незайману діву – гідкий поліціант, увесь у чорному, сплутав їй руки... Зі своєю колишньою він пізнав темні й незабутні хвилини насолоди, що досягає вершини, ніби перегріта ртуть у градуснику. Тієї миті в уяві поставали атоми, що рухалися майже зі швидкістю світла. Щойно атоми наближаються до небезпечної межі, вони розширюються й перетворюються на чисту енергію, стають «чимось іншим». Так само відбувалося з самою Емілією: вона звивалася під мотуззям, і йому здавалося, що довкола неї розширюється ореол світла, утворюється сірчане ядро, яке загрозливо збільшується і ось-ось підірве його самого...

Він випростався на сидінні, намагаючись позбутися спогадів. Відтак поліціант ніколи не силувався повторити ці вправи з кимось іншим. У його досвіді це був своєрідний пролам, який він швидше хотів закоркувати забуттям, роботою, ненавистю і, чом би й ні, насиллям, що зрідка навіть закінчувалося вбивством. Але не міг відкараскатися від набридлого питання: чи був він так само навіженим, як Емілія? Або гіршим від неї? Облудником? Адже сама болгарка цілком природно сприймала свою вдачу.

Міст Гренель. Барбі повернула праворуч, перетнула Сену, потім проїхала вздовж Будинку Радіо, щоб потрапити на вулицю Тро. І відразу вони опинилися в сплетенні вулиць з одностороннім рухом XVI округу.

Мат'є Веранн мешкав на вулиці Доктора Бланша. Будь-якому копові адреса навіювала моторошні спогади. 14 січня 1986 року саме тут відбулася поліцейна облава: БПТЛ і ВРШР[20 – Бригада розшуку й швидкого реагування.] повернули навітки «Банду в перуках»[21 – Банда в перуках, або Перуки. Грабували банки в Парижі у 1981–1986 рр. Їхньою фішкою було заходити в банк у звичному одязі, перуках і нападати серед дня.] (банк містився в будинку № 39), але згодом усе пішло нанівець: хідник усіяли трупи, грабіжники повтікали, прихопивши заручників, а тоді копи, як відомо, збурилися й узялися вимагати відставки комісара, який був винний, за їхніми підозрами, у цій бійні.

19-й номер на вулиці виявився одною з тих прямокутних споруд без зайвих прикрас, що повиростали, мов гриби, у 50–60-ті роки в Парижі, зокрема в XVI окрузі. За низькими ґратами ховалося просторе подвір'я з двома цікавинками: викладеним лазурною керамічною плиткою хвилеподібним басейном і фонтаном-скульптурою із синтетичної смоли у формі боксерської рукавиці.

Корсо обожнював споруди, що нагадували модернізм попередньої епохи. Він знизу розглядав будівлю: одинадцять поверхів, п'ятдесят помешкань, що тулилися одне до одного, немов цукерки в прямокутній коробці. Велична споруда пихато й байдуже поглядала згори на весь квартал.

Вони переступили поріг. Усе найкраще чекало на них усередині. По всій довжині хол виходив вікнами у сад – складалося враження, ніби будинок висить у повітрі. Все відблискувало: зашкленений вхід, що відзеркалювався у дверях, які вели в парк, блискуча мармурова долівка, поштові скриньки в алюмінієвому облямуванні...

Не знати чому, але він вбачав у цій картині добрий знак: такі вишукані, прозорі декорації, напевно, ховали в собі якесь одкровення – просвіт у пітьмі.

9

Мат'є Веранн був високим і цибатим, мав близько п'ятдесяти років. Посивіле волосся, кошаве обличчя – все в западинах. Конячі зуби, очі захланні, вибалушені, уважні. Повняві губи, ніби пришиті до кінчиків рота, заклали у вищирі. Сміявся він аж страшно: тоді всі зуби ніби вигулькували з пащі з кровожерливим і оскаженим вигуком «уррра!».

Корсо завжди ніяковів, якщо зовнішність людини пасувала до її фаху. Він знав, що не слід цьому довіряти, та все одно йому подобалося, коли суголосність згодом виявлялася справжньою.

Мат'є Веранн скидався на сатира.

Він упустив їх у простору кімнату з низькою стелею і стінами, обшитим панелями. Меблі наче й не мінялися з 60-х років, коли їх виготовили, але Корсо здогадався: насправді йшлося про автентичні речі, придбані за шалені гроші. Ніби на підтвердження високої вартості гарнітура на стіні навпроти скляних дверей висіло широке полотно за підписом Ганса Арпа.

Із загальної картини вибивалася лише японка років двадцяти, на колінах якої лежав наплічник «Eastpak». Вона сиділа на тюльпаноподібному стільці із жовтою вовняною оббивкою. Дівчина не здавалася ні гарною, ні манірною і була схожа на ученицю ліцею, що засиділася в останніх класах.

Схилившись над телефоном, – лунали гугняві звуки якоїсь гри, – вона навіть не зволила підвести очі на гостей. Веранн не вважав за потрібне її відрекомендувати.

– Чим можу допомогти? – запитав він і вмотивувався на шкіряному червоному дивані.

Їм довелося всістися на кріслах «Egg».

– Ви щось чули про вбивство стриптизерки клубу «Сквонк»?

– Авжеж, – мовив Веранн, схрестивши ноги й невимушено змахуючи порошину зі своїх штанів. – Знаю про такий клуб.

Безжурність, природність: господар приділив їм трохи уваги, ось і все.

– Ми ніколи не показували журналістам знімки тіла жертви. Дівчину скрутили білизною в дуже дивний спосіб.

Барбі вже виймала фотографії з місця злочину. Вона їх виклала, ніби карти, на низькому столику.

Веранн нахилився й поглянув на світлини, не змигнувши оком. Ані слова про рани на обличчі. Ані руху, який би виказав бодай якесь хвилювання. Корсо закортіло побачити його в роботі, з метрами мотузки на руках і хлистом, що шмагає по спинах молодих оголених жінок, яких підвісили до стелі.

Урешті-решт Веранн випростав ноги й узявся передивлятися знімки.

– Щось можете сказати про це?

Він зробив хтиву міну, яку ще більше увиразнили м'ясисті губи. Японка й далі сиділа собі в куточку – її цілком поглинула гра на мобільному: досі було чути набридливе «ззз-ззз».

– Трохи нагадує чи не найнебезпечнішу позу шібарі: ушіро такате коте шібарі турі.

– Що воно таке?

– Це коли партнерку підвішують зі зв'язаними за спиною руками. Можна також зашморгнути мотузкою зап'ястки та щиколотки, як на світлинах. Звичайно, треба вміло закріпити, бо кінцівки можуть не витримати ваги тіла.

– Погляньте уважно на вузли. Що ви про них скажете?

– Це мусубіме, «закриті вузли» – їх досить рідко використовують у шібарі. Надто небезпечно.

– Вибачте, але я вас не розумію.

– Закритий вузол важко розплутати. Що більше зв'язана людина ворухнеться, то міцніше затягується зашморг. Натомість відкритий вузол легко розплутати, потягнувши за кінець мотузки.

– У якій галузі використовують закриті вузли?

Веранн стеноу плечима.

– Тоді нам слід зазирнути в далеке минуле: у XV столітті в Японії виникло хойоюцу. У ті часи спосіб, у який зв'язували полоненого, міг багато чого розповісти про нього. Для кожного правопорушення існували відповідні прийоми. Щойно бачили покараного – вже розуміли, якою була його провина. У такому військовому мистецтві вправлялися самураї та законники. Воно називалося дзайнін шібарі («шібарі винних»).

Корсо скоса поглядав на Барбі: вона блаженно слухала. Його дратувало її захоплення, до того ж вони чимало віддалилися від суті справи.

- Згодом, - вів далі Веранн, - у добу Едо, майстерність зав'язування вузлів слугувала приемнішим речам. Перетворилася на естетичне задоволення, «васа», нарівні з краснописом або мистецтвом чаювання. В XVII столітті існувало більше п'ятдесяти різноманітних шкіл у цій царині...

Корсо перервав лекцію з історії:

- Гадаєте, вбивця дещо знається на цих прийомах?

- У наші часи достатньо пошарудіти в інтернеті, щоб навчитися правильно зв'язувати партнерку.

Поліціант помислив про інше:

- Згідно з вашою стародавньою технікою кожний вузол означав якийсь злочин. А зашморг нашої жертви може натякати, наприклад, на якусь провину, ганебний вчинок?

- Тут я вам не зараджу. Треба читати історичні твори... Можу лише сказати, що йдеться, либонь, про страту. У будь-якій школі шибарі скручувати руки за спиною і прив'язувати їх до кісточок означало завдавати людині чи не найбільших страждань. Навіть зараз люди нерідко калічаться, коли ось так задовольняють свої примхи, але діють невміло і...

Веранн замовк. Щось привернуло до себе його увагу на знімках. Він знову схопив світлину, а другою рукою витяг окуляри з нагрудної кишені.

- Щойно побачив, - проказав він, почепивши окуляри. - Вузол-вісімка дещо незвичний...

- Поясніть, будь ласка.

Він підвів голову, як та чапля, а тоді манірно зняв окуляри.

- Зашморг, який ми обговорюємо, має форму поземної вісімки...

Він далі тримав фотографію й показав роговою оправою на вузли.

- Отже, придивіться: тут зображена ще одна вісімка, але цього разу відкрита...

Він протягнув знімок Корсо, і той насправді помітив, що за вузлом, яким скрутили зап'ястки, ніби починався ще один, незавершений...

- На вашу думку, що це означає?

- Можна снувати будь-які припущення, але поземна вісімка є символом нескінченності. Всі це знають... Тож друга вісімка, очевидно, вказує на продовження. Не хотілося б удаватися в химери, але гадаю, що зловмисник намагався переказати нам дві речі: по-перше, він щойно розпочав низку вбивств, по-друге, ніхто не зможе стати йому на заваді...

Оце несподіванка. Корсо ледь не почав розповідати йому про Баз Лайтера з «Історії іграшок», яку він дивився разом з Таде: «У безмежжя й далі...»

- Ви знайомі з цією жінкою? - спитав він і показав на мобільному портрет Ніни Віс.

- Жертва, чи не так? Бачив її обличчя на фотографіях.

- А десь іще? В садо-мазо-клубі або студії шібарі?

- Ні.

Корсо знову поклав телефон у кишеню.

- Не могли б ви надати нам список клубів, де займаються... цими практиками в Парижі?

- Певна річ. Їх не так уже й багато.

- Дякую, - проказав він, тоді підвівся, а слідом за ним і Барбі.

Мат'є Веранн теж устав. Японка далі нерухомо сиділа собі в куточку. Корсо відчув, що між ними існує прихований зв'язок, не висловлений уголос, але набагато важливіший, ніж усе, про що вони говорили між собою.

Копу захотілося завершити розмову в невимушеному тоні:

- Ваша подруга, либонь, не дуже рада нас бачити, - сказав він, указуючи на німфетку Отаку[22 - В Японії так часто називають людей, що багато часу приділяють своїм захопленням, наприклад, любителів аніме чи манги.].

- Це не подруга.

- Здається, вона на вас гнівається. Ви надто сильно стиснули її або що?

Веранн поблажливо усміхнувся на брутальні слова поліціанта. Обриси губ злегка пом'якшилися, але випуклі очі лишилися холодними - справжні вирла ката.

- Вона на мене зла через те, що я її вчора добряче відшмагав.

- Ой-ой, - вимовив Корсо, який знову вдався до дешевих жартів.

Веранн посміхнувся зі ще більш відчутною зневагою - викапаний маркіз де Сад перед тюремниками Бастилії.

- Їй було боляче, але саме цього вона від мене хоче.

Веранн, очевидно, вважав його йолопом, і Корсо кивнув, ніби погоджуючись із такою роллю.

Коли вони вийшли, він зупинився біля чорної пластикової скульптури. Була майже перша - сонце стояло високо в небі, але спека не докучала. Літо просочилося під тінь прекрасних кварталів і навіювало на Корсо дивну зажуру.

- Мені шкода, - мовила Барбі. - Я сподівалася, що зустріч... що від неї буде якась користь.
- Чудес я не очікував. Треба буде старанно переглянути аматорів шібарі.
- Повертаємося в клуб?
- Ти їдь. Сідай в Убер.
- А ти?
- У мене зустріч, - коротко пояснив він. - Справи особисті.

10

Кабінет адвокatesи Карін Жано містився в просторому помешканні у VIII окрузі на вулиці Сен-Філіп-дю-Руль. Корсо почувався ніяково: борода за три дні відросла, волосся стирчить, куртка зношена - вигляд геть не пасував до вишуканого дизайну почекальні.

Він сидів тут уже хвилин десять, але йому було все одно. Міг пометити про довгий шлях, який привів його сюди, до червоного крісла у формі амеби.

У Корсо завжди були напружені стосунки з жінками взагалі і з сексом зокрема. Вісім років він намагався збагнути, чому так відбувається, але даремно, хоча почав снувати певні здогадки. Сталося так, що Управління соціальної допомоги дітям щоразу відправляло його до названих родин, де сповідували католицизм і де жінка уникала інтимних стосунків, а чоловікові відмовлялося в сексі. Вихователі не тиснули на нього, не сушили голову лицемірними проповідями, не мордували напучуваннями, але таки спромоглися донести те, що хотіли. Тільки-но малюк Корсо відчув перші припливи бажання, він негайно доклав усіх зусиль, аби погамувати їх у собі. Даремно.

А тоді - так він вирішив - підсвідомо зненавидів сам об'єкт жадання, тобто жінку. Відчув, що в світі фантазій його приваблює все, чим можна принизити, налякати, образити дівчат. Еротичні комікси, фільми жахів, готичні оповідання - ось що його збуджувало.

Усе відбувалося лише в уяві, окремо від справжнього життя. Але він ніколи б не зізнався приятелям, що його зовсім не цікавили їхні розповіді про те, як вони трахалися в підвалі або сором'язливо цілувалися з однокласницями, у яких закохувались. Поступово в його голові стався глибокий розкол, класичне роздвоєння, - якщо можна так сказати, - він більше не відчував бажання до тих, кого кохав, і збуджувався від тих, кого зневажав.

Насправді все виявилось ще складнішим. Його хіть могла спалахнути від наруги над ідеалом, у який він був цнотливо закоханий. Над істотою неземною, чистою й безневинною, яку можна роздягнути, згвалтувати,

принизити. Над жінкою, яку можна зіпсувати тим найгіршим, що ховається в душі.

Згодом життя внесло певні виправлення. Він підсів на наркотики. З'явився Мама, його дилер і наставник. Корсо позбавили волі... Заради кількох грамів героїну він став сексуальним рабом Мами. І лише Катрін Бомпар, Блакитна Фея, що віднайшла його в калюжі крові (біля трупа Мами), змогла повернути бідолаху до життя. Вона відправила Корсо на навчання до ліцею, а згодом – у поліцейську школу, але перед тим змусила пройти курс лікування в АН, серед анонімних наркоманів.

Поволі його знову полонили призабуті еротичні химери. Панни, покусані вампірами, дівчата, згвалтовані ковбоями, німфетки, переслідувані серійними вбивцями... Либонь, не так уже й страшно, бо все це відбувалося лише в його голові.

Аж раптом він зустрів Емілію.

Її побив чоловік, і вона принесла скаргу до центрального комісаріату в XIV окрузі, де 27-річний Корсо, власне, здобував свій перший досвід. Його причарувало ніжне лице, зовнішність учительки-амішки, він ще не здогадувався, що натрапив на втілення своєї мрії, на згвалтованого янгола.

Поліціант узявся самотійно розслідувати справу красуні, щоб знати, з якого боку до неї ліпше підійти. Однак не знайшов, за що зачепитися. Емілія виявилася болгаркою за походженням, французьку вивчала в рідному Слівені й так зуміла вдосконалити її, що навіть потрапила за конкурсом на факультет політології в Парижі. Навчання закінчила з відзнакою, гарно проявила себе в різних міністерствах. Дороги Емілії та Корсо аж ніяк не збігалися: вона літала високо, а він пластував по землі.

І Корсо змушений був робити тільки те, що вмів найкраще: коп чаївся ночами під вікнами її хати на проспекті Дюна в Кашані. Хоч як сумно це визнати, але він чекав, сподівався, що чоловік Емілії знову нападе на неї, а тоді він зможе втрутитися в ролі справжнього героя.

Минуло кілька тижнів. Корсо вже почав думати, що мерзотник перетворився на праведника, але в день Святого Валентина він таки дістав нагороду за наполегливість. Почулися зойки, удари, гримання дверима. Раптом її чоловік заскочив до автівки і зник у нічній темряві. Поліціант одразу подзвонив у двері. Ніхто не озвався. Як раз та два, він упорався із засувкою й надибав Емілію, що висіла на перекладині, яку її чоловік прикріпив до одвірків у ванній кімнаті. На ній зовсім не було одягу, а тіло яскраво свідчило про безжальне побиття й катування.

Швидка. Реанімація. Видужання. Корсо засадив артиста за ґрати й особисто пильнував, аби гра відбулася за правилами і він не скористався з милості судді. Зі шкіри пнувся, щоб той потрапив до найгіршої камери попереднього затримання у Флері, до того ж усі мали знати, за що його відправили до буцегарні. Доклав старань, аби той щоденно міг вибирати, як бути битим: у пику чи в дупу. Справжня школа життя.

Водночас він старанно навідувався до Емілії в лікарню, приносив квіточки, навіть зайнявся її паперами для отримання розлучення. Її рани загоїлися, і

вона поставилася прихильно до його старомодних залищань. Завдяки тому, що він сліпма упадав біля неї, усіляко догоджав, він зумів приборкати красуню.. фізично.

А тоді Корсо відчув на собі владу болгарки. Вона й надалі залишалася безтілесним ідолом, але їй вдалося заманити його у світ, де він уперше міг потурати своїм найгідкішим, найжорстокішим бажанням. Йому дозволялося поганити, ганьбити, плюндрувати її, але після такого нічного цирку ані він, ані вона не почувалися приниженими. Емілія виказувала різноманітну обдарованість: могла бути коханою жінкою, яку годі в чомусь запідозрити, а потім віддавалася найогиднішим сексуальним забавам. Але увага: завжди прикидалася, ніби їй нічого такого не хочеться. В цьому полягала суть задоволення.

Корсо ледь не під стелю стрибав від щастя. Нарешті він знайшов собі сексуальну партнерку, про яку навіть мріяти не міг: вона грала роль матінки, але водночас повії, ба більше, такої собі матінки, що змушена вдавати із себе повію. Отже, позбавляла його сорому, розчарувань, гризот сумління.

Він помилявся. Йому здавалося, що це він використовує Емілію, керує її поведінкою. А болгарка насолоджувалася неврозами, страхами, гріхами Корсо й у самих його стражданнях знаходила натхнення для насолоди.

Але бажала більшого.

Те, що він вважав вершиною збочення, слугувало їй лишень заїдком. Саме тоді він переконався, якою небезпечною виявилася його жінка. А також зметукував, що насправді відбувалося в її колишньому подружньому житті. Жорстокий чоловік, негідник, якому Корсо постарався зіпсувати життя після того, як той вийшов із тюрми (йому приставили наглядача служби пробації, копали під нього, аби завадити в пошуку роботи, постійно погрожували), був тільки жертвою. Чоловіком на побігеньках, що мусив задовольняти апетит схибленої болгарки. Саме вона вимагала, щоб він її бив, підпальював, підвішував... У танці смерті саме вона вела за собою партнера.

Але вони вже були одружені, й Емілія завагітніла. Ошелешений Корсо навіть думки не припускав, що їхні ганебні ігри можуть закінчитися народженням дитини. Коли вони встигли зачати малюка? Шойно вона попросила його обкачати її у битому склі? Або коли він мав зайти в неї й одночасно перішити її?

Корсо намагався переконати себе, що вагітність заспокоїть жінку. І знову схибив. Під впливом гормонів абож Емілія дедалі втрачала сором. Але шойно він застукав її на тому, що вона встромляє в живота голки, то замкнув її в кімнаті й наказав чекати на нові розпорядження. Корсо домігся для неї декретної відпустки у зв'язку з «патологією» (влучне слово) й щодня ходив молитися до церкви. Страх і огида охопили його, він побоювався, що на синові відіб'ються їхні вади – не пощастило малюку з недолугими батьками-збоченцями.

Народився Таде, і він заспокоївся. Дитинча здавалося втіленням безневинності й починало життя з чистого аркуша. Корсо заповзівся виховати з нього врівноважену людину й приховав від сина, яким чудовиськом була

насправді його мати. Пообіцяв собі лишитися разом із жінкою до повноліття. Таде й стежив за горгоною.

Минули роки. Він мучився, його подружнє життя виявилось невдалим, але сам хлопчик щасливо зростав у сім'ї. Корсо був не проти стати офірою – так він спокутував гріхи, жив у біді й відвойовував собі щодня частинку раю: милувався сином, який дорослішав. Аж нарешті таке крутіство втомило Емілію. Й одного вечора Корсо повернувся додому та не побачив меблів. Болгарка переїхала, прихопивши з собою геть усе, включно із сином.

Корсо відразу заарештували: мадам пожалілася на те, що він її «побив і поранив». Щойно він видобувся з осячого гнізда, як отримав документ від Емілії з вимогою про розлучення. І він зараз кинувся в бій за головну опіку над сином, хоч якими й химерними були його сподівання.

– Пан Корсо?

Адвокат Жано стояла перед ним у розкішній блакитній сукні. Вона обдаровувала поліціанта крижаною посмішкою – здавалося, шибки ось-ось луснуть від холоду. І знову його вразила її схожість з Емілією. Пихата й гарна, неприступна, але чомусь спадало на думку, що саме такі зазвичай виявляються згодом справжніми гарячими штучками.

Корсо підвівся й привітався з нею кивком голови. Схопив портфель, а тоді помітив кров, що запеклася на рукаві куртки після вчорашньої бійни. Мимоволі почав вишкрібати сліди нігтем, нашвидкуруч протер їх ліктем, не випускаючи теки з-під пахви.

Схрестивши руки, адвокатеса пригнічено спостерігала за його діями. В її очах Корсо уздрів довгий шлях, що належало подолати, доки вдасться переконати суддю в тому, що він – ідеальний батько.

Справжній шлях до Голгофи.

11

– Я вже казала вам, що ваші документи непридатні.

Справді? Корсо вибрав адвокатесу Жано, тому що один із його колег, з яким він разом працював у 36-му будинку, після розлучення втратив усе саме через неї. Найпаскудніша мерзотниця, – підсумував коп. Отже те, що треба.

– Ви мали час, аби ознайомитися з їхніми висновками? – продовжила вона, вмостившись за дубовим столом, на якому лежала зелена шкіряна підкладка для письма.

– Авжеж, – проказав він і відкрив портфель. – Я прокоментував кожний параграф і...

– До речі, що ви про це думаете?

- Суцільна омана.
- Можете довести?
- Звичайно, я...
- Заплямувати її вдасться?

Корсо завагався. Всередині офіс оздобили інакше, ніж почекальню. Меблі початку XX століття з полакованого дерева слугували б кращою рамкою вилощеному повсякденню якогось нотаріуса з лорнеткою.

- Чи є у вас підстави стверджувати, що вона - погана матір?
- Найгірша з усіх, що існують, але я не оприлюднюватиму доказів.
- Чому?
- Заради сина.
- Він ще замалий, щоб брати участь у судових засіданнях. І ніколи не знатиме, що там обговорювалося.
- Мати покаже йому вирок, щойно він підросте і зможе зрозуміти. Може, й раніше. Я відмовляюся паплюжити образ його матері. Не хочу, аби він вважав, що я був злий на неї.
- Тоді не варто навіть продовжувати.
- Так-то ви виконуєте свої обов'язки? Зі старту визнаєте поразку?

Катрін Жано підвелася й відчинила вікно. Спокійно запалила цигарку та сіла на місце. Гарна, зневажлива, спокуслива.

- Вам нагадати, як усе складається насправді? - продовжила вона. - Ваша дружина втекла з дитиною під приводом того, що ви жорстоко поводитися з нею, на підтвердження чого подала скаргу в січні 2016 року. Тепер ви розлучаєтеся й вимагаєте, щоб на вас оформили основну опіку над 9-річним сином. Отримати її ви не зможете.
- Її скарга - брехня. Можна поглянути на все з іншого боку й сказати, що вона полишила сімейне вогнище...
- Це нічого не дасть, - кинула вона, видмухуючи ще одне кільце диму. - Річ у тім, що ви є батьком. Навіть у разі почергового опікунства, боротьба буде запеклою.
- Я чув, що нинішні судді стають дедалі прихильнішими до батька.
- Неправда. Доки дитина маленька, більшість з них вважає за краще залишити її матері. Хай навіть та працює або в неї вільного часу на дитину не більше, ніж у колишнього чоловіка. Скажу відверто: хай навіть є об'єктивна

провина з її боку. Мати завжди матиме більше прав, ніж батько. Ми називаємо це «законом утроби».

Корсо завоштувався на кріслі: Жано озвучувала те, що з самого початку нашіптував йому внутрішній голос. У відчинене вікно до кімнати вдирався гуркіт будівельних робіт.

– Що ми можемо зробити?

– Повторюю: змішати її з болотом. Довести, що вона – погана мати, а сама дитина перебуває в небезпеці.

– Ні.

– Тоді ми потрапляємо в безвихідь.

– Можна розповісти, який я гарний батько абощо.

– У таких справах рішення ухвалюють на підставі статті витрат, а не доходів. З року в рік перед суддями проходять жінки й чоловіки, що лають одне одного останніми словами та звинувачують у найогидніших гріхах. Якщо ви не пристанете на правила гри, суддям може здатися, що цього разу жінка розповіла про вас правду, а от вам, навпаки, нічим їй дорікнути.

Вона знову схопилася на ноги, щиглем відкинула цигарку й зачинила вікно.

– Поміркуймо, як вас краще захистити, – повела вона далі, знову сідаючи в крісло. – Пані Корсо стверджує, що ви неодноразово зраджували її...

– Вона бреше.

– Можете якось обґрунтувати?

– Це вона не ладна обґрунтувати. Лише безпідставно звинувачує. Так найпростіше для неї.

Адвокатеса усміхнулася – її помада нагадувала густе, блискуче чорнило, що якимось дивом трималося на губах.

– У мене склалося враження, що ви не розумієте, якою є насправді пані Корсо.

– Знаю її як свої п'ять пальців.

– Я про зовнішні показники. Трудові досягнення Емілії Корсо вражають. Захистила дипломи мовою, що не є рідною для неї. Після отримання французького громадянства займала посаду в Міністерстві сільського господарства, згодом – у Міністерстві соціальних справ. Нині друга особа в Державному секретаріаті, помічниця Міністра освіти. Безперечно, вона просуватиметься й далі.

– Ну то й що?

– А те, що ви – лише скромний комендант поліції.

- Один з найкращих у 36-му будинку!

Метр Жано поклала руки на шкіряну поверхню кольору зеленої пляшки. Наманікюрені нігті скидалися на криваво-червону шкаралупу краба. Коли вона встигала причепуритися? Чи були в неї діти? Чоловік? А як вона надумає розлучитися, хто її напахтить парфумами?

- Ніхто не сумнівається у вашій професійності, Стефано, - додала вона м'якше, - але ваш послужний список, так би мовити, зіграє проти вас...

- Не думаю.

- Кілька років ви працювали в комісаріатах, згодом - у БРШР, БПТЛ, а тоді - в Бригаді протидії наркозлочинам, тобто здебільшого перебували серед бандитів, збоченців і дилерів.

- Не серед них, а проти них.

- Це те саме. Ваше життя минає в отруйному середовищі. А тепер ви працюєте в Бригаді карного розшуку - тим гірше. Цілодобово стикаєтеся з убивцями.

Корсо зіщулювся на кріслі, немов тупоголовий учень, що не хоче розмовляти з учителем. Останні слова ще раз упевнили його в тому, що він і так завжди знав: поліціянти існують лише для того, аби чистити стоки та забезпечувати спокій чесних громадян. Благородне покликання, однак воно перетворює їх на парій. Усі визнають, що між копами та злочинцями є потаємний зв'язок, родинна подібність.

- Вирішили познущатися з мене чи як?

- Лише дивлюся на справу очима судді. Геть не дивно, що вас уважно вивчатимуть: хто ви, чим займаєтеся.

- Йдеться про мене як батька, я пнуся зі шкіри, аби...

- Пані Корсо стверджує, що вас ніколи немає поруч і у вас жахливий розклад.

- Неправда. Завжди вертаюся наприкінці робочого дня, щоб побачитися з Таде й поговорити з ним разом.

Адвокатеса розсміялася майже розчулено.

- Ніхто вам не повірить. Злочинці не працюють в усталений час.

- У Бригаді карного розшуку розклад завжди той самий. Я більше не сиджу в засідках і не бігаю за бандитами.

- Пані Корсо каже, що ви п'єте.

- Келих вина, зрідка. Не більше норми.

- Вона також запевняє, що ви вживаєте наркотики.

Корсо здригнувся: кокаїнове минуле, вбивство Мамаї, анонімне лікування.

– Брехня.

– Справді? – не повірила вона. – Ані смужки порошку вряди-годи?

– Я ішачив на Нарковідділ. Коли ночами чатуеш на продавця трави, щоб прихопити його, часом кортить збадьоритися. Але тепер усе позаду.

Жано перегорнула сторінку, а також виділила деякі рядки в документі.

– Вона стверджує, що ви небезпечний і тримаєте зброю.

– Якщо й тримаю, то лише для захисту невинних.

– Ви вбили п'ятьох людей. Її адвокат десь доп'яла протоколи, що засвідчують ваші подвиги. Пункти 33, 34, 35, 47 і 63. Мушу визнати: вона добре попрацювала.

Сімох, сонечко. Миттево згадав убитого горопаху з автостоянки, що порпався в багажнику. Череп його приятеля розбився об стіну, і через відкритий рот у нього вийшов димок від пострілу.

– Лише виконував свої обов'язки, – захищався він. – Або я, або вони. До того ж уколошав найзапекліших душогубів.

– Вона також дорікає, що ви зловживали силою.

– Знову неправда. Ніколи не даю волю рукам.

– Адвокат додала до справи цілу купу скарг на вас із боку підозрюваних, що...

– Та це ж найгірші покидьки! Хай їм грець, ви хоч уявляєте, з ким я щодня спілкуюся? Що ви собі думаєте? Гадаєте, що побалакаєте з ними гречно – і вони вам усе розп'якають? Вулиця – суцільна боротьба. Моя сила слугує суспільному благу. Але в звичайному житті я не годен когось образити.

Адвокатеса наскрябала кілька слів і знову заговорила:

– Проте є скарга від 4 січня 2016 року... Пункт 57 висновків. Емілія Корсо обстежилася в лікаря наступного дня. Він засвідчив, що...

Корсо нетерпляче змахнув рукою. На мить заплющив очі й пригадав той доленосний вечір, коли він її застукав, а тоді збагнув, як далеко Емілія може зайти в божевільних витівках: чхати вона хотіла, що в кімнаті поруч спить син. У ту мить він не бити її хотів, боявся тільки, що вона заподіє собі справжнього лиха.

– Вона сама себе мордувала.

– Тобто навмисно покалічила себе?

– Не зовсім так, як ви могли б подумати. Вона...

– Прошу?

– Годі. – Корсо схилювся над письмовим столом і почув, як під кріслом зарипіли дерев'яні ніжки. Краплі поту виступили на корінцях волосся. – Не піду цим шляхом. Допоможіть мені знайти іншу зачіпку, аби я міг виграти справу.

– Якщо ви не хочете обвинувачувати суперницю, вигадайте щось надзвичайне, спробуйте виокремитися з натовпу простих смертних.

Тоді йому спало на думку:

– Ви щось чули про вбивство стриптизерки? Вчора мені доручили розслідувати справу.

– Сподівається знайти злочинця?

Досі не з'явилося жодної підказки, після зустрічі з Борнеком він ще більше занепав духом, а сам убивця розчинився серед мільйонів мешканців Іль-де-Франса.

– Я його заарештую.

– В такому разі ви можете сподіватися на перемогу. Героеві годі відмовити.

Він уже налаштувався йти, як вона додала:

– Зберіть свідчення на вашу користь. Знайдіть фотографії, де ви вдвох відпочиваєте, проводите час. Мені треба, щоб на світлинах ви були разом.

– Буде з цього якась користь?

– Якщо вам вдасться спіймати вбивцю, світлини стануть у пригоді.

12

Він сів у машину й набрав номер Емілії: хотів спитати, о котрій годині міг би заїхати по сина. Навряд чи вона зацікавлена тепер вступати з ним у суперечки.

– Що тобі від мене треба? – спитала вона, шойно впізнала його голос.

– Телефоную, бо маємо якось домовитися цього вечора.

– Ти про що?

Корсо зачмихав носом – спокійно, прошу тебе.

- О котрій я можу забрати Таде?

Він почув її сміх. Притлумлений, крижаний, самотній - схожий на неї. Або на жарт, що зрозуміють лише свої.

- Літаєш у хмарах - навіть на календар не поглянув.

- Ти з мене не кепкуй, - просичав він крізь зуби. - Добре знаєш, що це мої вихідні.

- Сьогодні 1-е липня, възлюбен[23 - Милый, коханий (болг.)]. Почалися літні канікули. Мої канікули. Побачиш Таде 1-го серпня.

Як він міг забути? А все через роботу, неспокій, а особливо - небажання так жити: на припоні в психопатки. Корсо більше не слухав, хоча голос Емілії досі линув, усе-таки колись її солодкавий, східний акцент причарував його.

- Я зателефоную йому сьогодні ввечері.

- Не впевнена, що він зможе відповісти. В нього тепер останні лекції з фортепіано. Він буде змученим.

Серце застукало так міцно, що відлунквало в горлі, у скронях.

- Ти заслуговуєш на...

- Прошу? - проспівала його колишня. - Продовжуй, любімец[24 - Коханий (болг.)]... Розповіси, на що ти здатний...

Корсо прикусив язика: знав, що вона записує розмову. Такі записи складали «незаконну частину доказової бази», але різкі вислови, образи ніколи не слугуватимуть вам на користь.

- Куди ви ідете? - спитав він лише, хоч як йому кортіло сказати щось прикре.

- В нашому договорі немає ані слова про те, що я зобов'язана повідомляти тебе про наші подорожі.

Французькою вона говорила старомодно, манірно.

- Рушаєте до Болгарії? Для виїзду з країни тобі потрібен мій дозвіл, ти...

- Великий коп перекине кордон? - Вона знову розсміялася.

Корсо так міцно прикусив собі нижню губу, що відчув смак крові. Протерся рукавом і звелів:

- Зателефонуй, щойно приїдете.

І натиснув на відбій, не чекаючи на відповідь, а потім рвучко зірвався з місця. Увімкнув сирену - як завжди, коли гарячкував, - так і домчав до будинку № 36, жодного разу не натиснувши на гальма.

Щойно він піднявся на третій поверх, як його зупинила Барбі:

– Поговоримо? В мене щось для тебе є.

Корсо, не промовивши ані слова, рушив за нею. Вона працювала разом з Людовіком у тісній кімнатці – зараз тулузець ходив десь у справах, тож майже всюди, до самої підлоги, були розкладені роздруківки. З виписками телефонних розмов та банківських рахунків вона працювала, як за старих часів: купа друкованих аркушів і маркер.

– Передивилася банківські виписки Ніни за останні чотири роки.

– Невже можливо відкопати такі давні документи?

– Знаю кілька способів.

– Отже?

– Порівняла всі перерахування грошей та отримані чеки з кількістю відпрацьованих годин – можливо, в неї була робота не лише на сцені, в кіно або відеозаписах.

Барбі схопила одну з розшифровок – вона друкувала з обох сторін аркуша, аби скоротити на 50 % площу, яку займали цифри (дівчина з повагою ставилася до екології). Тож створювалися нечитабельні вервечки колонок, які лише вона була здатна розтовкмачити.

– Я знайшла принаймні два заклади з інших галузей. У лютому 2012 року Ніна отримала 2200 євро від товариства «Едога». У травні 2013-го – 3000 євро від іншої фірми – «Компа». Обидві були закриті за кілька місяців після того, як її взяли на роботу.

– Чим вони займалися?

– Послуги з кодування й цифрового шифрування.

– Ніна зналася на таких речах?

– Аж ніяк. Перед тим, як улаштуватися стриптизеркою, одержала свідоцтво про вищу підготовку технічного керівника за фахом менеджера.

– Що вона для них робила?

– Не маю жодної гадки. Лише підозрюю, що їй платили, хоча немає розрахункових відомостей, договорів чи бодай імені. Утім, я відкопала дещо цікаве.

Корсо взяв крісло і всівся. Він намірився простежити, яким шляхом просувалася Барбі.

– Через пошукові сайти я виявила, що «Едога» і «Компа» розмістили однакові тексти про свою діяльність. Один в один, з тими самими граматичними й орфографічними помилками.

- За ними стояли ті самі люди?

- Без сумніву. Ось що привернуло мою увагу: в них повідомлялося, що компанії мають право виготовляти закодовані програми, наприклад, фільми...

- Тобто знову відеопродукція...

- Я собі подумала: якщо б хлопці надумали прокрутити ще одне дільце, вони б знову розмістили ту саму недолугу рекламу. Тож вирішила шукати в зворотному порядку й знову скористалася їхніми об'явами, включно з усіма помилками. У базах даних 2015 року вдалося знайти ТЗОВ «ОПА».

- У них є свій сайт?

- Дзуськи, в інтернеті про них - жодної згадки, крім тої недоладної реклами. Я звернулася до знайомих програмістів, дещо відкопала. Насправді вони не надають послуг. І кодують лише свої фільми.

- Які саме?

- Порнографію. Я б навіть додала сюди чарівне слово «гонзо».

Течія розвинулася в 90-ті роки, а згодом заповонила ринок на правах господаря. Назва походить від «гонзо-журналістики» 70-х років, коли журналіст повністю занурювався в сюжет і ставав одним із учасників репортажу.

А в порнофільмах саме «режисер» знімав свої забави з камерою на плечі, а його пеніс ставав окрасою програми. Декорацій немає, сценарій відсутній, жодних засобів, окрім голого сексу. Дешевий, кепсько знятий, відвертий і вульгарний гонзо, в якому одну з ролей виконувала ваша сусідка, мав неабиякий попит, тому що був вибуховою сумішшю банальності й дуже жорсткого порно.

- Отже, Ніна щонайменше двічі у житті брала участь у гонзо?

- Не виключаю такої можливості. Але, ймовірно, це була лише верхівка айсберга.

Стриптизерка знімалася в порнофільмах - геть не сенсація століття, але Борнек таки не натрапив на цей слід.

- Твої колеги вже бачили фільми?

- Ні. Але чули про такі. Бо зашифровані вони справді дуже надійно.

- Про ці кадри більше відомо через те, що вони закодовані, а не завдяки їхньому змісту?

- Можна й так сказати.

- Навіщо зашифровувати фільми, якщо їх можна знайти в інтернеті одним натисканням на кнопку мишки?

- Отож-бо й воно, що можна, але не такі. Для перегляду належить підписатися на анонімному сайті. У світі, де дозволено геть усе, заборона лишень підігріває бажання.

- Але щойно фільм розкодовують, він потрапляє в загальний доступ, чи не так?

- Ні. Програма не дозволить щось скопіювати або переслати. Тож навіть той, хто оплатив послугу, втрачає фільм.

Справді, скидалося на те, що надмірна обережність мала на меті розпалити глядача.

- Що відомо про самі стрічки?

- Здається, вони дуже, дуже своєрідні.

- Незаконні?

Барбі невизначено махнула рукою. Поняття законності в галузі порнографії можна тлумачити дуже широко – актори завжди підписують згоду на зйомки, що переважно унеможливує в подальшому будь-яке притягнення до відповідальності.

Поліціантка розгорнула теку: їй уже вдалося надрукувати цілі сторінки з хештегами з їхнього сайту. Коп читав у зворотному порядку, але ключові слова промовляли самі за себе: «ампутована», «dwarf»[25 – Коротун(ка) (англ.)], «glory hole» (термін, що означає цікавеньку гру: в стіні – переважно туалета – видовбують отвір, куди будь-який чоловік може пропхати статевий орган; по той бік до нього притискається жінка).

- За словами моїх хлопців, – продовжила Барбі, – керує клубами такий собі гуру на ім'я Ахтар Нур, що спочатку, ще в 90-х роках, прославився завдяки змазці для жорстких геїв, яку вдало запустив у продаж.

- А тоді він подався у продюсери?

- Мабуть, так. Але спочатку закинув у мережу фільми за участю «goo girls»[26 – Goo girl (англ.) – дівчина, що займається сексом одночасно з кількома партнерами, які найчастіше еякують їй на обличчя.].

Ще одна назва для знавців: «липкі дівчата». Вони так завзято вправлялися в акробатиці, що часом незрозуміло, з якого боку на них дивитися.

- Згодом він вигадав новий жанр. І сам назвав його «біо гонзо», або «органічне порно». Але потім почав надмірно шифруватися, і треба було вступити в клуб, щоб мати змогу дивитися його фільми. На мою думку, літери «ОП» в назві компанії означають органічне порно. Буква «А», ймовірно, відповідає імені Ахтар.

- Чолов'яга стоїть на обліку?

- Ні. Сам він - пакистанець чи бенгалець, точно невідомо. Деколи додає до імені «Сафраз» або «Бухарі». Який у нього статус у Франції - теж не зовсім зрозуміло. Усі фірми він створював на підставних осіб. Нині орудує спілкою, в якій дозволені будь-які вподобання. Сам він сповідує дивакувату суміш гонзо з тантризмом[27 - Напрям в індуїзмі зі своєю системою езотеричної практики.], що, як завжди в нього, закінчується жорстким порно.

А Ніна не просто знялася в кількох сороміцьких кінострічках, але в такий спосіб виявила, мабуть, певну схильність до свавілля. З «натуризму-стриптизму» так легко перейти до «гонзо-тантризму».

- Барбі, ти найкраща, - підсумував він, підводячись. - Де шукатимемо пташку?

- Його штаб - на вулиці Параді. Я надішлю тобі точну адресу.

- Я зроблю з нього кебаб.

13

Шукаючи місце для машини, Корсо пообіцяв собі, що в розмові з порнодилером не вдаватиме з себе пуританина або борця за справедливість. Коп ще не знав, що саме означає «органічне порно», але надивився в житті на всяке-різне. За кілька років роботи в БПТЛ (раніше її називали «Бригадою моралі») крізь вогонь та воду пройшов: улаштовував облави на зйомках, де половина акторів були тваринами, конфісковував DVD - потім його колеги передивлялися їх і не вірили своїм очам: двоє чоловіків потискали один одному руки всередині вагіни, порнозірка Х ставила рекорд в царині групового сексу (за день вона примудрилася близько тисячі разів вступити в статевий контакт), ще одна чемпіонка хоробро витримувала «потрійне проникнення», але увага: лише через анальний отвір...

Він більше про це не згадував, викреслив із життя Емілію, яка теж, у свій спосіб, множила рекорди. А він потребував лише спокою, умиротворення, розсудливості...

Офіси «ОПА» розташовувалися в одній із занедбаних кам'яниць із внутрішнім підвір'ям; у таких будівлях колись містилися склозаводи або керамічні мануфактури. Звичайно, він не надібав знизу жодної таблички або згадки про шифрувальну фірму, але отримав від Барбі їхнє точне місцеперебування: другий поверх ліворуч.

Корсо нишком пробрався в тінь сходової клітки, де височів громіздкий вантажний підйомник з бічною решіткою, і, не вмикаючи світла, піднявся нагору. На другому поверсі коротко натиснув на дзвінок, адже зараз він тут лише в гостях. Минула хвилина - не чути ані звуку. Він знову подзвонив. Дві хвилини. Ймовірно, нікого немає. Вже 15-та година. Мабуть, Ахтар кудись вийшов у справах. Але внутрішній голос змусив його ще трохи зачекати.

Нарешті на порозі з'явився низенький темношкірий дядько з гладким волоссям. Стояв босоніж, у довгій білій сорочці й піжамних штанях, і здавався привидом на темному тлі кімнати. Тут явно не звикли відчиняти віконниці.

– Пан Ахтар Нур?

Чоловічок захитав головою, як заведено в індійців. Корсо показав йому поліцейний значок.

– Можна до вас?

Ахтар відступив, аби той зміг пройти. Корсо розгледів господаря зблизька – зморщена шкіра, напomadжене волосся стояло сторчма: гуру щойно прокинувся після сністи.

У темряві вимальовувалася велика кімната, оздоблена на східний лад: килим на долівці, шпалери на стінах, меблі без ніжок – мабуть, тут завжди сиділи просто на підлозі. У повітрі линули пахощі карі та спецій.

– Чай? – несподівано спитав Ахтар пронизливим голосом.

Він манірно пригладив волосся. Корсо лише заперечно махнув головою. А тоді зробив кілька кроків усередину кімнати й виявив у глибині декілька комп'ютерів, що стояли на столі. Вони були єдиним джерелом світла в приміщенні, але самі монітори беззвучно показували розмиті картинку. Корсо змінив думку: Ахтара він застукав за роботою, а не після сністи.

Перед тим, як відчинити двері, індієць закодував кожний екран.

– Я вам заважаю?

– Мав терміново закінчити монтаж, – засміявся індус, склавши руки човником на знак вибачення. – Вам не важко роззутися?

Корсо вдав, що не почув. Він уже був роздратований. Не зводив очей із закодованих екранів, що білясто відблискували в темряві.

– Ви насправді не хотіли би масали-чаю? Або сандешів? Це такі бенгальські солодоші, їх...

– Годі балакати, Ахтаре, – перервав Корсо і став обличчям до індуса.

Він більше не хотів з ним панькатися. На гуру тантризму чекало важке пробудження.

– Покажи-но мені, чим ти тут займався...

– Не можу, це таємниця.

У сутінках золотаво-коричнєве лице Ахтара нагадувало блискучий панцир великого жука-скарабея.

– Для поліції не повинно бути таємниць, хіба ти цього не знав? – промовив Корсо і штовхнув індуса в крісло на коліщатах, що стояло перед консоллю для відеомонтажу.

– Все закодовано, я...

– Мені потрібні зображення, Ахтаре, – проказав коп, поклавши йому руки на плечі. – Чого ти боїшся? Я й не таке бачив. Хіба що твій бізнес незаконний.

– Зовсім ні! Моя фірма...

– Коди.

Корсо став позаду продюсера, витягнув з кобури Sig Sauer і дослав кулю до патронника, а тоді приклав зброю до вуха Ахтара.

– Почнемо з першого екрана з лівого боку. Тільки-но поворушишся, аби стерти що-небудь, я скроню тобі прострелю.

Індус мимоволі втягнув голову в плечі й заходився натискати на клавіші. Пальці в нього тремтіли. Сніжок на моніторі обернувся на дуже чітке зображення – навіть пікселізація[28 – Цифрова обробка зображення для зміни його якості, наприклад, для приховування особистих даних у ЗМІ. Зображення може частково замальовуватися великими кольоровими квадратами, блоками.] виявилася бездоганною. Марно шукати якісь обличчя. Корсо побачив два прутня в одній піхві, а чийсь кулак порпався в анусі. Здавалося, що тонка смужка шкіри між двома отворами ось-ось лусне.

– Ми знімаємо зблизька, – промимрив Ахтар. – Клієнти стають дедалі вибагливішими, і ми зі шкіри пнемося, аби вигадати щось нове...

«Вигадки» Ахтара пахли дивно. Все було схоже радше на хірургічну операцію. Органи старанно виголені. Ані волосинки.

Кут зйомки змінився, і Корсо зауважив, що всі актори також коротко підстрижені. Немов танцюристи було[29 – Буто – напрямок сучасного японського танцю. Його виконавці мають оголені голови й білий грим.] в стилі хард.

Усе мало грубий, різкий вигляд, але не було нічого, що порушувало б закон.

– Другий екран.

– Не розумію, що...

– Ну ж бо, Ахтаре. У мене зараз терпець урветься.

Вигулькнула нова картинка. Throat gagger. Сексуальний кляп. Обома руками чоловік роззявляє рота жінці, що стоїть перед ним навколішки, і плює всередину. А тоді грубо встромлює прутня в плотку і жорстко її шкварить. Дивитися неможливо. Пеніс треться об стінки горла із глухим звуком. Жінка хрипить і гикає. Сльози, слина, блювотиння...

– Вони прикидаються, – наважився сказати Ахтар. Він дедалі жвавіше човгався на кріслі.

– Твої акторки грають навдивовижу переконливо.

Жінка намагалася кричати, але прутень буквально душив її.

Жорстоко, але й досі нічого протиправного.

– На ринку свої закони, – відбивався індус. – Ми лише задовольняємо попит...

– Третій монітор, Ахтаре.

Продюсер похапцем щось наклацав на клавіатурі. Корсо бачив піт, що стікав його потилицею. А може, від тепла голови лише розтанув брильянтин...

Пальці, втиснуті в кастет, навідліг вдаряють в обличчя жінку, яку прив'язали до андріївського хреста[30 – Хрест Святого Андрія – хрест у формі літери Х.]. Сталеві кільця шматують плоть, розпанахують м'язи, ламають кістки. Жінка знепритомніла і вже не відчуває ударів, що перетворюють її лице на місиво.

– Отакої, Ахтаре, – вимовив Корсо, в нього навіть у горлі пересохло. – Ось тепер належить тебе заарештувати за всіма правилами.

Індус зіскочив з крісла й миттєво став обличчям до копа.

– Та хто ви такий? Що вам треба? – Він більше не воркотів, і в нього зовсім зник акцент, як за помахом чарівної палички. – Я знаю свої права. Стаття 1 закону від 21 червня 2004 року: «Спілкування електронним шляхом є вільним, що надає інтернету ті самі гарантії, що й друкованим виданням та аудіовізуальним засобам, щодо свободи слова. Обмеження цієї свободи може відбуватися лише за умови порушень, які стосуються поваги до людської гідності, дотримання суспільного порядку та захисту дітей і підлітків».

Корсо усміхнувся й поклав пістолет назад у кобуру.

– Гаразд, Ахтаре, ти добре вивчив урок. Отож, «повага до людської гідності» не передбачає використання кастета для ударів по обличчю. В такому разі вирок унаслідок вчинення катувань і варварських дій – саме те для тебе.

Ахтар випнув груди під довгою сорочкою. Обличчя виблискувало, як велика чорна оливка.

– Ні, – проказав він, та губи в нього тремтіли. – Всі мої акторки підписали договір, який підтверджує, що вони погодилися з умовами зйомок.

- Те, що ти називаєш «умовами зйомок», насправді становить злочин перед законом.

- Ні. Жінки висловили згоду, і йдеться виключно про їхнє особисте життя. 17 лютого Європейський суд з прав людини виніс постанову щодо справи К.А. і А.Д. проти Королівства Бельгії та закріпив право на «особисту автономію (...) включно з правом підтримувати сексуальні стосунки й розпоряджатися власним тілом, зокрема вчиняти дії, які можуть бути розцінені як такі, що завдають фізичної або моральної шкоди цій особі»...

Ахтар не вгадав: з такою жінкою, як у Корсо, доводиться знайомитися зблизька із законами, що стосуються садомазохізму.

- Обвинувачувані забули сказати, що варварські дії були зняті на відео, а згодом продані в інтернеті.

Індус явно тішився з того, що мав нагоду посперечатися зі справжнім фахівцем.

- Отож, ви, напевно, знаєте, що Суд визнав: якщо потерпілий попередньо надав згоду й діяв відповідно під час сексуальних стосунків, це слугує виправданням та знімає обвинувачення. Після цього можна продавати фільм цілком законно.

Він наблизився до екрана, на якому досі тривала бійня, та поклав руку на комп'ютер, як скульптор - на один із своїх творів.

- Садомазохізм є складовою сексуальної свободи, що її визнає держава стосовно громадян у демократичному суспільстві. Ця ухвала докорінно змінила судову практику після справи Ласкі, Джаггарда й Брауна[31 - Справу широко висвітлювали в пресі. Йшлося про звинувачення геїв, що добровільно знущалися із себе та знімали сексуальні ігри на плівку для свого перегляду. Обговорювалося, чи може добровільна згода жертви на мордування бути приводом для висунення звинувачення. Усі обвинувачувані отримали тоді терміни ув'язнення.] в 1997 році, і тепер питання вважається закритим.

Корсо примусив себе поглянути на обличчя в квадратах пікселів, що тепер нагадувало якийсь шмат тухлятини, підвішеної на гак м'ясника. Він шмагонував індуса стволом пістолета по писку й притиснув до стіни.

- Слухай-но сюди, хвойдо. Я сюди приперся не заради курсу лекцій з права, а твої дурниці про садо-мазо і Європу й поготів не слухатиму. У лютому 2012-го і травні 2013-го в кількох фільмах ти зняв Софі Серейс, цебто Ніну Віс. Що саме вона для тебе робила?

- Софі Серейс? Ніна Віс? Насправді, не розумію, я...

Корсо вцідив його руків'ям пістолета й розбив носа.

Горопаха повалився на підлогу, а тоді поліціант додав:

- Її вбили десять днів тому. В новинах цілий тиждень лишень про це й розповідали. Портрет можна побачити будь-де в мережі. Ти завжди чудово поінформований і мав упізнати її!

– Н-Ніна належала до нашого клубу... Вона... вона постійно працювала в нас...

– У її рахунках знайшли тільки дві платіжки. Решта часу ти платив їй начорно?

В Ахтара був поламаний ніс, губи набрякнули, але він таки вичавив із себе посмішку.

– Ви нічого не зрозуміли... Ніна завжди виконувала ролі зі своєї волі. Задля втіхи! Моя філософія привернула до себе серця та голови. Ми не фільми робимо, ми причащаємо... Ми...

Корсо ушкварив індуса в щелепу: мовляв, добре його зрозумів.

– В яких фільмах грала Ніна?

– Ви щойно бачили.

– Брешеш! Ніна була стриптизеркою. І ніколи б не дозволила себе поранити або спотворити у ваших іграх для навіжених.

– Вона працювала всередині групи, – миролюбно відказав індус. – Члени клубу мають право обирати знаряддя й засоби для служителів культу, які...

Корсо намірився вліпити Ахтарові ще одного ляпаса, але його рука так і зависла в повітрі. Емілія, гола, у ванній кімнаті, тобто вона тоді... Його мозок відмовився домислювати далі й зосередився на поточних подіях.

– Де фільми?

– Мені треба пошукати. На все є посилання, але... я багато чого знімаю.

– Ким були її партнери?

– Відповідь буде така сама, – обізвався індус, витираючи кров та шмарклі, що текли з носа. – З пам'яті я не можу...

Корсо підняв його та знову штовхнув у крісло. Схопив його мобільний і набрав номер Сток. Лише за кілька годин йому вдалося пробити величезний пролам – аж сам здивувався. У Борнека – чудова команда, але в нього немає маленького генія в подертих колготках.

– Я натрапив на слід Ніни Віс в одній цікавій мережі, – пояснював він Сток та одночасно стежив очима за індусом, який, немов хлопчисько, шморгав носом. – Барбі тобі пояснить. Облиш усе та женіть сюди. Техніків із собою також прихопіть...

Ахтар силувався звестися на ноги.

– Ви не маєте права. Для обшуку у вас повинна бути...

Корсо схопив індуса за чуприну – волосся виявилось огидно масним на дотик – і засадив у фотель, притискаючи руків'я пістолета йому до горла.

- Зберіть усі жорсткі диски, файли, - говорив він далі в телефон, - бухгалтерію - словом, геть усе. Візьміть паяца, що керує тут конторою, із собою, витрясіть із нього коди й посилання. Знайдіть фільми, в яких грала Ніна. Відстежте її партнерів, техніків, що були присутні під час зйомок, а головне - складіть список збоченців, які замовляли відео. Адресу надішлю SMS-кою. Терміново відправте сюди новобранців - хай стережуть підозрюваного, і швидше рухайтесь!

Він натиснув на відбій і причепив продюсера кайданками до радіатора, якомога далі від монтажноі консолі. Відчинив вікно, аби випустити надокучливий запах карі, та налив чаю, а філіжанку поставив на срібний піднос, що стояв на підлозі. Повернувся до вікна й випив маленькими ковтками, намагаючись заспокоїтися.

Насамкінець підійшов до Ахтара, який стогнав у куточку. Скарабей обернувся на слимака. Корсо взяв у руки потертий шкіряний пуф і всівся біля нього з філіжанкою.

- Дай-но мені свою мобілку.

Вільною рукою індус видобув з кишені телефон і протягнув його копу.

- Доки не прибула моя команда, - провадив Корсо, забираючи собі апарат, - ти мусиш підкинути мені якусь дрібничку, ім'я, деталь, що миттєво підштовхне мене в потрібному напрямку.

Ахтар хлюпав розквашеним носом і випльовував із себе криваве мокротиння.

- Не знаю, що ви маєте на думці... Я...

Навіть не підводячись, поліціант копнув його в ребра.

- Ім'я, почваро. Пригадай партнера, хлопця, з яким Ніна поділяла свої довбані захоплення, техніка, з яким вона трахалась, або що. Назви щось, хай тобі грець, або клянусь: моїм колегам доведеться відскрібати тебе від підлоги.

Той знову відхаркнув на килими, а тоді вимовив, хоч як важко йому було дихати:

- Знайдіть Майка... Порнозірку... Він працював укупі з нею. Гадаю... гадаю, вони якось пов'язані...

- Що означає пов'язані?

- Існували на одній хвили. Він її привів до нас.

- Де мені його шукати?

- Я... в мене нема його даних...

Корсо знову підняв чобіт - він з легким серцем мордував негідника.

А той скоцюрбився в куточку.

– У... у Везіне. Сьогодні в них зйомка... Я скажу вам, де це...

– Його справжнє ім'я?

– Треба шукати у файлах. Принаймні всі його кличуть Фройд.

– Фройд?

– Інтелектуал.

Раптом хтось почав гатити в двері із криком: «Поліція!»

– Побачимося в 36-му, – додав Корсо й підвівся. – Надаси моїм колегам усі коди, відповіси на всі їхні питання, решту часу триматимеш пельку на замку.

– Я... хочу зателефонувати адвокатові, – просичав він крізь розхитані зуби.

Коп наостанок дав йому ще одного копняка в живіт і пішов відчиняти двері новобранцям. Ахтар розридався.

– Як на мене, надто чутливий ти для аса садо-мазо.

15

– Лікарю? – Корсо мчав уперед на захід і водночас телефонував судово-медичному експерту з ІСМЕ[32 – Інститут судово-медичної експертизи.]. – Комендант Стефан Корсо, Бригада карного розшуку. Мені передали справу вбитої стриптизерки.

– То що?

Він явно заважав. У голосі бриніло відлуння холодної кімнати. Лікар був новим, Корсо його ще не знав.

– Десять днів тому ви проводили розтин Софії Серейс. Хотів би дещо уточнити.

Ескулап зітхнув. Корсо чув, як той віддавав розпорядження помічникам, ніби режисер, що наказує: «Ріжте».

– Слухаю вас.

– Декілька разів читав вашу доповідь, проте не знайшов жодної згадки щодо вагінальних пошкоджень.

– Я вже казав і ще раз наголошую: жінка не була згвалтована.

- Хочу поговорити про давні травми, можливо, якісь рубці.

- Тобто?

Лікар помітно зацікавився.

- У нас уже є докази, що Софі Серейс знімалася в порнострічках із садомазохістським забарвленням. Тож ви нічого не зауважили?

- Ні.

- Жодних анальних тріщин, вагінальних розривів?

- Кажу ж вам: нічого не зауважив.

- І не проводили обстежень щодо хвороб, які передаються статевим шляхом?

Ескулап не витримав:

- Тіло різали, ламали, шматували, і ви ще хочете, аби я перевіряв, чи не хворіла жертва на хламідіоз? Ви що, знущаетесь з мене?

- Дякую, лікарю.

Щойно Корсо опинився у кварталі Оборони, він знову пригадав перестрілку в Нантері. Двох убили недавно, а нині розпочато кориду з індузом. Насилля – ніби грип, якого важко позбутися.

Нескінченний тунель Оборони тягнувся попід західним передмістям. Немов потяг Євростар, який проносився під чорними хвилями його молодості. А тоді знову задзеленчав мобільний. Сток і Людо вже прибули на місце: переїзд розпочали. Обладнання мали перевезти на склад неподалік Берсі, де зазвичай БКР зберігала речі, вилучені під час обшуків. Там комп'ютерники з ПКБ (Підрозділу боротьби з кіберзлочинністю) зануряться у вивчення експонатів музею жахів Ахтара Нура.

- А привід? – запитала Сток. – У чому його звинувачуємо?

- Передивись кілька фільмів і зараз усе второпаш. Побачимося в 36-му за дві години.

Він виїхав з тунелю й потрапив на іншу планету. Тепер поліціант просувався широким проспектом, на якому височіли гордовиті дерева, скляні будинки й пихаті вілли.

Корсо перетнув Сену, дорога D186 привела його прямо туди, куди він мав потрапити: на проспект Еміля Тібо. Зйомки відбувалися в будинку з дерев'яним каркасом, що ховався за суцільним парканом і переливчастими каштанами.

Аби не виділятися, Корсо вирішив відрекомендувати себе як друга Ахтара. Йому захотілося відчувати дух «клубу», тишком наблизитися до Майка, себто Фройда.

Капловухий культурист відчинив йому ворота. Щойно він згадав Ахтара, на нього посипалися питання. Корсо вдався до хитрощів і описав ігри з перших серій, що їх запам'ятав, коли був у індійського гуру. Але враження не справив.

Тоді він вирішив перервати розмову, що більше скидалася на каверзне опитування, і запропонував зателефонувати самому Ахтарові.

– Звати тебе як? – запитав Хі-Мен[33 – Обдарований надзвичайною силою герой американського мультсеріалу “Хі-Мен і володарі Всесвіту”].

– Корсо.

І той натиснув на екран. Пан або пропав: Корсо залишив мобільний індуса в новачків, які, мабуть, уже передали апарат його команді... Або він валявся десь на дні опечатаного мішка, і тоді ніхто не відгукнеться на дзвінок, або ж поліціянти тримали його в руках, але все одно треба було, щоб Ахтар стояв десь поблизу. В такому разі можна примусити підозрюваного говорити через гучномовець – під дулом пістолета...

Корсо почув сигнал, що відлунював у вухо цербера. Він розглядав логотип на його светрі «Лакост» – на м'язах культуриста щелепи крокодилчика ніби розтягнулися в усмішці.

Друге припущення виявилось слушним. Ахтар озвався, надав дозвіл – і Корсо шурнув у святе святих. Алея, посипана жорствою, абстрактні скульптури посеред травників, засклені стіни із лляними фіранками.

На порозі оселі Хі-Мен скомандував:

– Знімай черевики.

Якась манія в їхньому середовищі. Корсо роззувся й посунув за провідником крізь плутанину кімнат – здавалося, що меблями їх обставляв сам Людвіг Міс ван ден Рое.

Коп уже був присутній на зйомках порнофільмів. Загалом там дуже мило: голі актори обговорюють родинні справи, футбол чи автівки й водночас займаються самозбудженням, а хтось перевіряє їх на ВІЛ або налагоджує світло.

Але тут усе інакше. Трупа Ахтара приділяла увагу серйозним предметам, езотериці. Кімнату, де стояв французький більярд, а стіни займали полиці з книгами, перетворили на гримерну. Тут мовчки купчилися актори – чоловіки й жінки. Усі вони були оголені, коротко стрижені й нагадували пацієнтів, готових перенести складне хірургічне втручання.

– Зачекай тут, – кинув атлет і зник.

Корсо силувався не впадати у вічі. У нетрях білих тіл, спухлих прутнів, блискучих голів він скидався на якогось небажаного збоченця.

Дехто з чоловіків прикріпив собі до члена якусь химерну конструкцію, схожу на водяну помпу, – вони вправно орудували нею. Жінки широко розвели сідниці й намащували отвір кремом або ж управлялися в розтяжці, спершись

на більярд. На столику він помітив звичний набір – засоби для посилення ерекції, змазки, клізми, але в кількості, що могла б слугувати цілою аптекою під час війни.

Серед присутніх не тільки він був одягненим. Широкоплечий коротунь у синьому, як ніч, флісовому спортивному костюмі та стетоскопом на шиї порався біля акторок. Мовчки й хутко, майже нашвидкуруч, він уприскував їм якусь рідину, кружляв від одної до іншої. Очевидно, вводив знеболювальне з огляду на майбутні виступи.

Нарешті до кімнати зайшов чоловік у довгій білій сорочці – таку саму носив Ахтар – і попрямував до Корсо.

– Ти від Ахтара?

– Саме так.

– Він ніколи не відправляє людей на знімальний майданчик.

– Колись треба починати.

– Бажаєш переговорити з режисером?

Він промовляв дуже тихо, поводився цере